

**SEBASTIAN LEE OP.113 ETÜT KİTABININ
TEKNİK VE BİÇİMSEL ANALİZİ**

EZGİ ÖZKAN

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

ŞUBAT, 2016

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden 3 ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Ezgi

Soyadı : Özkan

Bölümü : Güzel Sanatlar Eğitimi Bilim Dalı Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

İmza :

Teslim tarihi : 25/01/2016

TEZİN

Türkçe Adı: Sebastian Lee Op. 113 Etüt Kitabının Teknik ve Biçimsel Analizi

İngilizce Adı: Technical and Stylistic Analsis of The Op.113 Etude Book by Sebastian Lee

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Ezgi Özkan

İmza:

Jüri Onay Sayfası

Ezgi Özkan tarafından hazırlanan ''Sebastian Lee Op. 113 Etüt Kitabının Teknik ve Biçimsel Analizi''adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/ oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Şebnem Yıldırım Orhan

Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Başkan: Yrd. Doç. Dr. Mehmet Şeren

Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Üye: Yrd. Doç. Dr. İrem Boz

Piyano Anasanat Dalı, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı

Tez Savunma Tarihi: 10/02/2016

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Prof. Dr. Tahir ATICI

Canım Anneme

TEŞEKKÜR

Viyolonsel eğitimine başladığım ilk günden bu güne, desteğini hiçbir konuda esirgemeyen, bilgileriyle beni donatan, tez çalışmamın her aşamasında fedakarlığıyla bana destek veren çok kıymetli tez danışmanım Doç.Dr Şebnem YILDIRIM ORHAN'a, etütlerin analiz aşamasında eleştirel yorumlar getirerek biçimsel analizlere katkı sağlayan Prof. Şeyda ÇİLDEN ve CSO sanatçısı Şinasi ÇİLDEN'e, kavramsal çerçeve ve yöntem konularındaki fikirleriyle yol gösteren Yrd. Doç Dr. Mehmet ŞEREN'e, her daim sevgilerini yüreğimde hissettiğim AİLEME; tez çalışmam sırasında beni sabır ve azimle motive eden, hiçbir konuda desteğini esirgemeyen Utku SARIGÜL'e, beni bugünlere taşıyan, sonsuz sevgisiyle bana inanan canım annem Gülay SOYSAL'a teşekkürlerimi sunarım.

**SEBASTIAN LEE OP.113 ETÜT KİTABININ
TEKNİK VE BİÇİMSEL ANALİZİ
(Yüksek Lisans)**

Ezgi Özkan

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Şubat, 2016**

ÖZ

Bu çalışma, Türkiye’de Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında verilen viyolonsel derslerinde yaygın olarak kullanılan Sebastian Lee, Op.113 metodunda yer alan 12 etüdün teknik ve biçimsel olarak incelendiği betimsel bir çalışmadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi modeli kullanılmıştır. Yapılan bu çalışma ile bu alanda çalışan bireylere analitik bakış açısı kazandırmak ve akılcı bir yaklaşımla çalışma süresini daha verimli hale getirmek amaçlanmıştır. Araştırmada etüdün teknik özellikleriyle gelişim açısından çalıcıya katkıları incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda; etütlerin sol elde vibrato, flogele geçişi, açık konum, yarımıncı konum, pozisyon geçişleri, arpej çalma, çift ses çalma, akor çalma, parmak tutma, artikülasyon, çarpma ve trill çalma, kromatik geçişler ve seslerin kalıbını hazırlama konularında; sağ elde eşit hızda kullanımı, farklı hızda yay kullanımı, farklı bağ şekillerini çalıştırma, legato, staccato ve pizzicato çalım, nüansa yönelik yay kullanımı, vurgulu çalım, atak yay kullanımı, marcato yay kullanımı, bütün yay kullanımı ve peşpeşe gelen farklı bağ kullanımlarıyla yay hızı konularında gelişime katkı sağlayan etütler olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Etüt, Etüt Analizi, Sebastian Lee Op.113, Viyolonsel, Viyolonsel Eğitimi, Teknik

Sayfa Adedi: 96

Danışman: Doç. Dr. Şebnem Yıldırım Orhan

**TECHNICAL AND STYLISTIC ANALYSIS OF THE OP.113
ETUDE BOOK BY SEBASTIAN LEE**

(Master's Thesis)

Ezgi Özkan

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

February, 2016

ABSTRACT

This is a descriptive study, technically and stylistically analysing the 12 etudes in Sebastian Lee's Op.113 Etude Book which is commonly used at cello courses taught at the Faculties of Education Divisions of Music Teaching in Turkey. In the research, among the qualitative research methods, content analysis model is used. With this study, it is aimed to gain individuals, who operate in this field, an analytical perspective and enable them to make their practice more productive with a rationalist approach. In the research, with its technical features, contributions of the etude to the player in terms of development are investigated. As a result of the analysis, it is found that the etudes contribute to the development of vibrato, flogele shift, open position, half position, position shifts, arpeggio playing, double-sound playing, chord playing, fingering, articulation, ornaments and trill, chromatic shifts and preparing the sound patterns in the left hand; and equal bow use, different-speeded bow use, practicing different types of ligature, legato, staccato and pizzicato playing, nuance-based bow use, stressed playing, attack bow use, marcato bow use, whole bow use and different consecutive bow uses in the right hand.

Key Words: Etude, Etude Analysis, Sebastian Lee Op.113, Cello, Cello Education, Technical

Number of Pages: 96

Advisor: Assoc. Prof. Şebnem Yıldırım Orhan

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
Jüri Onay Sayfası.....	iii
İTHAF SAYFASI.....	iv
TEŞEKKÜR	v
ÖZ.....	vi
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	x
ŞEKİLLER LİSTESİ	xi
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ	1
Müzik Eğitimi	2
Çalgı Eğitimi	2
Viyolonsel ve Viyolonsel Eğitimi.....	3
Problem Durumu.....	4
Problem Cümlesi	5
Alt Problemler	5
Araştırmanın Amacı	6
Araştırmanın Önemi	6
Varsayımlar	6

Sınırlılıklar.....	7
Tanımlar.....	7
BÖLÜM 2	11
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	11
BÖLÜM 3	13
YÖNTEM.....	13
Araştırma Modeli	13
Evren ve Örneklem	13
Veri Toplanması ve Analizi	14
Verilerin Analizi	14
BÖLÜM 4	17
BULGULAR VE YORUM.....	17
BÖLÜM 5	93
SONUÇ VE TARTIŞMA	93
KAYNAKLAR	95

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

P	Piyano
F	Forte
MF	Mezoforte
OP	Opus
DİM.	Diminuendo
RİT.	Ritardando
YÖK	Yüksek Öğretim Kurulu
PIZZ.	Pizzicato
CRESC.	Cresendo
DECRESC.	Decresendo

ŞEKİLLER LİSTESİ

<i>Şekil 1.</i> Sebastian Lee op.113 etüt kitap kapağı.....	17
<i>Şekil 2.</i> Etüt no: 1 sayfa 1.....	18
<i>Şekil 3.</i> Etüt no:1 sayfa 2.....	19
<i>Şekil 4.</i> Etüt no: 1, 1. ölçü	20
<i>Şekil 5.</i> Bağlı staccato çalışmasına bir örnek	21
<i>Şekil 6.</i> Etüt no:1, 5. ölçü	21
<i>Şekil 7.</i> Etüt no:1, 31. ölçü	22
<i>Şekil 8.</i> Etüt no:2 sayfa 1.....	24
<i>Şekil 9.</i> Etüt no:2 sayfa 2.....	25
<i>Şekil 10.</i> Etüt no:2, 1. ölçü	26
<i>Şekil 11.</i> Etüt no:2, 11. ölçü	27
<i>Şekil 12.</i> Etüt no:2, 25. ölçü	27
<i>Şekil 13.</i> Etüt no:2, 28. ölçü	28
<i>Şekil 14.</i> Etüt no:2, 4. ölçü	28
<i>Şekil 15.</i> Etüt no:2, 51. ölçü	29
<i>Şekil 16.</i> Etüt no:3 sayfa 1.....	31
<i>Şekil 17.</i> Etüt no:3 sayfa 2.....	32
<i>Şekil 18.</i> Etüt no:3, 1. ölçü	33
<i>Şekil 19.</i> Etüt no:3, 8. ölçü	34
<i>Şekil 20.</i> Etüt no:3, 6. ölçü	34

Şekil 21. Etüt no:3, 49. ölçü	35
Şekil 22. Etüt no:4 sayfa 1.....	37
Şekil 23. Etüt no:4 sayfa 2.....	38
Şekil 24. Etüt no:4, 1. ölçü	39
Şekil 25. Etüt no:4, 2. ölçü	40
Şekil 26. Etüt no:4'ten bir kesit.....	40
Şekil 27. Etüt no:4, 21. ölçü	41
Şekil 28. Etüt no:4, 29. ölçü	41
Şekil 29. Etüt no:4, 7. ölçü	42
Şekil 30. Etüt no:4, 31. ölçü	42
Şekil 31. Etüt no:5 sayfa 1.....	44
Şekil 32. Etüt no:5 sayfa 2.....	45
Şekil 33. Etüt no:5, 1. ölçü	46
Şekil 34. Etüt no:5, 4. ölçü	47
Şekil 35. Etüt no:5, 13. ölçü	47
Şekil 36. Etüt no:5, 20. ölçü	48
Şekil 37. Etüt no:5, 22. ölçü	48
Şekil 38. Etüt no:6 sayfa 1.....	50
Şekil 39. Etüt no:6 sayfa 2.....	51
Şekil 40. Etüt no:6, 1. ölçü	52
Şekil 41. Etüt no:6, 7. ölçü	53
Şekil 42. Etüt no:7 sayfa 1.....	54
Şekil 43. Etüt no:7 sayfa 2.....	55
Şekil 44. Etüt no:7, 2. ölçü	56
Şekil 45. Etüt no:7, 11-12. ölçüler.....	57
Şekil 46. Etüt no:7, 17. ölçü	57

Şekil 47. Etüt no:7, 21. ölçü	58
Şekil 48. Etüt no:7, 23-24.ölçüler.....	58
Şekil 49. Etüt no:8 sayfa 1.....	60
Şekil 50. Etüt no:8 sayfa 2.....	61
Şekil 51. Etüt no:8, 1. ölçü	62
Şekil 52. Etüt no:8, 2. ölçü	63
Şekil 53. Etüt no:8, 13. ölçü	63
Şekil 54. Etüt no:8, 12. ölçü	64
Şekil 55. Etüt no:8, 21. ölçü	64
Şekil 56. Etüt no:9 sayfa 1.....	66
Şekil 57. Etüt no:9 sayfa 2.....	67
Şekil 58. Etüt no:9, 1. ölçü	68
Şekil 59. Etüt no:9, 5. ölçü	69
Şekil 60. Etüt no:9, 17. ölçü	69
Şekil 61. Etüt no:9, 32. ölçü	70
Şekil 62. Etüt no:9, 33. ölçü	70
Şekil 63. Etüt no:9, 62. ölçü	71
Şekil 64. Etüt no:10 sayfa 1.....	72
Şekil 65. Etüt no:10 sayfa 2.....	73
Şekil 66. Etüt no:10, 1. ölçü	74
Şekil 67. Etüt no:10, 5. ölçü	75
Şekil 68. Etüt no:10, 6. ölçü	75
Şekil 69. Etüt no:10, 8. ölçü	76
Şekil 70. Etüt no:10, 18. ölçü	76
Şekil 71. Etüt no:10, 19. ölçü	77
Şekil 72. Etüt no:10, 22. ölçü	77

<i>Şekil 73.</i> Etüt no:10, 53. ölçü	78
<i>Şekil 74.</i> Etüt no:11 sayfa 1.....	79
<i>Şekil 75.</i> Etüt no:11 sayfa 2.....	80
<i>Şekil 76.</i> Etüt no:11, 1. ölçü	81
<i>Şekil 77.</i> Etüt no:11, 2. ölçü	82
<i>Şekil 78.</i> Etüt no:11, 21. ölçü	82
<i>Şekil 79.</i> Etüt no:11, 31-32. ölçüler.....	83
<i>Şekil 80.</i> Etüt no:11, 51. ölçü	83
<i>Şekil 81.</i> Etüt no:12 sayfa 1.....	85
<i>Şekil 82.</i> Etüt no:12 sayfa 2.....	86
<i>Şekil 83.</i> Etüt no:12, 1. ölçü	87
<i>Şekil 84.</i> Etüt no:12, 5. ölçü	88
<i>Şekil 85.</i> Etüt no:12, 7. ölçü	88
<i>Şekil 86.</i> Etüt no:12, 14. ölçü	89
<i>Şekil 87.</i> Etüt no:12, 8. ölçü	89
<i>Şekil 88.</i> Etüt no:12, 11. ölçü	90
<i>Şekil 89.</i> Etüt no:12, 19. ölçü	90
<i>Şekil 90.</i> Etüt no:12, 32. ölçü	91
<i>Şekil 91.</i> Etüt no:12, 47. ölçü	91

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Bu bölümde araştırma belli başlıklar altında toplanmış; müzik ve müzik eğitimi, mesleki müzik eğitimi, çalgı eğitimi, viyolonsel eğitimi, çalgı eğitiminde metot kullanmanın gereklilikleri hakkında ve bu araştırmaya konu olan etüt kitabının yazarı, besteci Sebastian Lee ile ilgili bilgi ve açıklamalara yer verilmiştir.

Müzik, yüzyıllardır -yaklaşık 3500 yıldır- tanımı yapılmaya çalışılan, fakat her yeni dönemle birlikte tanımı ve sınırları yenilenen, her yeni dönemle birlikte farklı yanları/yönleri bulunan bir olgudur. Bunun içindir ki müziğin birçok tanımı yapılmıştır. En genel tanımı ile, “Müzik, insana duyup düşündüklerini seslerle anlatma olanakları veren bir dildir.” (Say, 2006, s.17). Müziği, yapıtaşı ses olan ve seslerle ifade edilen bir anlatım sanatı olarak da kabul edebiliriz.” Sanat olarak müzik, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri ve ya başka gereçlerin de katkısıyla belli durum, olgu ve olayları, belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışıyla birleştirip, düzenlenmiş, uyumlu seslerle, estetik bir yapıda işleyip anlatan bir bütündür.” (Uçan, 2005, s.16)

Eski çağlardan beri insanoğlunun yaşantısında her zaman yer alan müzik, bu yaşantının içerisinde farklı boyutlarda işlevler üstlenmiştir. Uçan’a (2005) göre; “müziğin bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik vb. boyutlarda çeşitli, çok yönlü, kapsamlı ve karmaşık işgörüler ve bu işgörülerin insan yaşamındaki yeri ve önemi, müziğe bir başka işgörü daha kazandırmıştır. Bu da eğitimsel işgördür.” (Uçan, 2005, s.31). Müziğin ifade edilen her işlevinde eğitimsel bir yön bulunur. “Çünkü müzik özünde eğitici bir nitelik taşır, eğitsel amaçlara hizmet eder, eğitsel gereksinimleri karşılamada işe yarar.” (Uçan, 2005, s.33).

Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi; her yaş ve gruptaki insanın, müziksel her türlü alanda (çalma, söyleme, dinleme, yaratma, yönetme, müzik kültürü oluşturma) duygu, düşünce ve yeteneklerini olgunlaştırma sürecidir. Müziğin, eğitim boyutu olma, eğitim aracı olma, eğitim yöntemi olma ve eğitim alanı olma gibi çeşitli işlevleri bulunmaktadır. Müzik eğitimi hedeflenen davranışa göre üç ana başlıkta toplanır; genel müzik eğitimi, amatör (özengen) müzik eğitimi ve mesleki (profesyonel) müzik eğitimi. Mesleki müzik eğitimi, müziğin eğitim alanı olma işlevidir. Müziğin eğitim alanı olma işlevi ise sadece müziğin konu olarak esas alındığı bir öğretilerdir. Bu öğreti, ülkemizde güzel sanatlar liseleri, konservatuvarların müzik eğitimi veren bölümleri ve üniversitelerin müzik eğitimi veren güzel sanatlar fakülteleri ile müzik öğretmenleri yetiştiren bölümleri tarafından verilmektedir. Güzel sanatlar liseleri, müzik öğretmenliği ve üniversitelerin güzel sanatlar bölümleri toplam dört yıllık bir müzik eğitim süreci sağlamaktadır. Konservatuvarlar ise programlarına göre farklılık gösteren sürelerde müzik eğitimi vermektedirler.

Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin boyutlarından biridir. Çalgı eğitiminin amacı, çalgısını müziğin her alanında etkin kullanabilen bireyler yetiştirmektir. Çalgı eğitiminde öğrenme süreci, öncelikle çalgıyı tanımak; teknik özelliklerini kavramakla başlar.

“Çalgı çalma güç ve karmaşık bir iştir. Çalgı çalmayı öğretecek iyi bir öğretmen, öğrenmeye hazır, istekli ve yetenekli bir öğrencinin yanı sıra, iyi düzenlenmiş bir öğretim programının titizlikle uygulanması da büyük önem taşımaktadır” (Çilden, 2003, s.298).

Çalgı eğitimi, kişilerin emek, çaba ve özveriyle gerçekleştirdikleri, başlangıcı olup sonu olmayan bir yaşam öğretilisidir. Böylesine uzun soluklu bir öğretimin anlaşılması ve aktarılmasında, eğitimin en önemli unsurları olan öğrenci ve öğretmen faktörlerinin yanı sıra, çalgı eğitiminde kullanılan metotların da önemi büyüktür. Çalgı öğreniminde ve öğretiminde kullanılan metotların, çalgı eğitimini başarıya ulaştırabilmesi, ancak metodun anlaşılabilirliği ve amacına uygunluğuyla sağlanabilir.

Viyolonsel ve Viyolonsel Eğitimi

Viyolonsel; yaylı çalgılar ailesinin tenor üyesi olarak kabul edilen, 16. Yüzyılın başlarında ortaya çıkmış fakat asıl kimliğini 17. Yüzyılda geliştirmeye başlamış olan yaylı bir çalgıdır. “Kemandan çok daha büyük, gövdesi 74-76, bir bütün olarak boyu yaklaşık 120 santim olan yaylı çalgı.” (Say, 2005, s.568). Çalgının, bir diğer adı da çellodur.

Viyolonselin notaları dördüncü çizgi Fa anahtarı kullanılarak yazılır. Kalından inceye Do, Sol, Re ve La olmak üzere toplam dört teli bulunmaktadır. Ses üretimi yay (arşe) ile yapılmakta olup, gövdesinin hemen alt kısmında bulunan pik ile yere sabitlenerek çalınmaktadır. Gövdesinin ortasında f harfini andıran iki adet ses deliği ve eşik (köprü) olarak adlandırılan tellerin dengede durmasını sağlayan destek bir bölüm bulunur. Seslerin akort edilmesi ise, salyangoz bölümünde yer alan, tellere bağlı dört adet burğu (kulak) ve kuyruk bölümünde yer alan dört adet fiks ile sağlanır.

“Bir eserin ana temasını dile getirmekte hiçbir çalgı insan sesine viyolonsel kadar yakın olamaz. Onun içtenlikli anlatımı, yürekten gelen sesler üretir. Viyolonsel, insan sesinin üç türünü de ses alanında toplamıştır. Tenorla gençliği, baritonla olgunluğu, basla ciddiyeti ve egemenliği sergiler.” (Say, 2005, s.569).

Başlangıçta orkestralarda bas sese destek vermesi amacı ile kullanılan viyolonsel, 17. yüzyılın sonlarına doğru, solo eserlerin yazılmasıyla birlikte, kişiliğini geliştiren, solo olarak da kullanılan bir çalgı olmuştur. Solo çalgı için ilk eserler 1675’te Domenico Gabrieli tarafından yazılmıştır. “Viyolonsel konçertolarının bestelenmesi ise 18. yüzyılın başlarına rastlar.” (Say, 2005, s.569).

“Viyolonsel için ilk önemli metod Michel Corrette imzası taşır ve 1741’de Paris’te basılmıştır. “Methode theorique et pratique pour apprendre en peu temps le violoncelle dans sa perfection” adını taşıyan bu eserin tıpkıbasımı 1972’de Paris’te yapılmıştır.” (Say, 2005, s.569).

19. Yüzyılda yayımlanan bir diğer metod ise, bu dönemin önemli bestecisi ve çalgıcısı kabul edilen Jean-Louis Duport tarafından 1813 yılında Paris’te yayımlanan viyolonsel metodudur. “Essai sur le doigte du violoncelle et sur la conduite de l’archet” adını taşıyan bu metod, viyolonsel metodlarının temeli sayılmaktadır.

“Çalgı metodları, çağlar içinde geliştirilmiş, modern eğitsel kavrayışlarla yenilenmiştir. Çağının tanımı içinde önemli olan, metodun tutarlılık taşıması, uygulamadaki sonuçlarıyla, uluslararası ölçekte onaylanmasıdır.” (Say, 2005, s.124).

Viyolonsel eğitimi, viyolonselın tüm inceliklerini kavramak, çalgı üzerinde yetkinlik geliştirmek üzere donanıma sahip olmak için edinilen sistemli davranışların tümünü kapsar. Ülkemizde bu alanda eğitim veren kurumlar; güzel sanatlar liseleri, güzel sanatlar fakültelerinin çalgı bölümleri, müzik öğretmenliği bölümleri ve konservatuvarların yaylı sazlar bölümleridir.

Problem Durumu

Sholes, 1992; Sadie, 1995’e göre etüt; “İracının çalgısı üzerindeki teknik gelişiminin sağlanması amacıyla yaratılan özel bir kompozisyon” (Güler, Berki ve Çilden, 2006) olarak tanımlanabilir. Etütler, çalgı üzerinde yetkinlik oluşturmak, çalınacak eserlere basamak olması amacıyla yazılmışlardır.

“Etütler her müzisyen için zorunludur. İster amatör, ister profesyonel olsun etütler her müzisyen tarafından çalışılmaktadır. Eğer bu gerçek göz ardı edilmezse çalgıda ilerleme çok daha hızlı olacaktır.” (Şişman,2010).

Tüm çalgı eğitimlerinde olduğu gibi viyolonsel eğitiminde de etütler, teknik gelişim, çalgıya hakimiyet ve eserlere ön hazırlık sağlamak amacı ile yazılırlar. Etütler, yazılma amaçlarına göre farklılık göstermektedir. Kimi etütlerde armonik özellikler ön plana çıkarken, kimi etütlerde teknik özellikler ön plana çıkar. Bu özelliklerin doğru anlaşılabilmesi içinse, etütlerin analiz edilmesi oldukça önem kazanır. Analiz, etüdün kazandırmak istediği davranışların anlaşılabilmesi açısından oldukça faydalı olacaktır. Bu yolla öğrenme boyutlu ve kalıcı olacaktır. Böylelikle öğretmen ve öğrenci için etütler sadece bir müzik kompozisyonu olmaktan çıkıp, armoni bilgisi, müziksel çözümleme, anlama ve anlatma, problem çözme becerisi kazandırma gibi hem müziksel hem de hayatın içindeki farklı bilgilerin kullanıldığı bir kompozisyona dönüşecektir.

Bu araştırmaya konu olan viyolonsel etüt kitabının yazarı Sebastian Lee, 1805-1887 yılları arasında yaşamış Alman viyolonselci ve bestecidir. Viyolonsel besteci ve sanatçısı olan Bernard Romberg’in öğrencisi J.N. Prell’in öğrencisidir. İlk kez 1830 Yılında solist olarak sahneye çıktı ancak Paris’te Theatre Italien’de verdiği konserle kariyerinde parlak bir

başarıya ulaştı. Çalma ve öğretme stilinde Alman ve Fransız ekollerini kullanmıştır. Lee birçok besteci gibi virtüözitesini sergilemek için çeşitli türde besteler yapmıştır. Ancak Lee'nin diğer bir özelliği çok sayıdaki bestesini viyolonsel eğitimi üzerine yoğunlaştırmış olmasıdır. 1845'te Paris Konservatuarı'nda el kitabı olarak kabul edilmiş olmasıyla fark yaratan "Ecole du Violoncelliste" adında bir metot yayınlamıştır. Lee'nin çalışmaları ve iki çello için düoları çeşitli ülkelerde yayınlanmakta ve günümüzde hala kullanılmaktadır.

"Lee'nin Metotları (Op.31,113,70.) çello için bütün öğretim kitaplarının içinde en yaygın olanlarıdır." (Orhan, 2008, s.6)

Bu araştırmanın konusu, "Viyolonsel Etütleri"dir. Etütler yazılma amaçları göz önüne alınarak farklı gruplara ayrılırlar. Bunların içerisinde çalıcının teknik gelişimi amaçlanarak yazılmış etütlerin kuramsal olarak incelenmesi, gerek çalıcının etüt üzerindeki yeterliliğini geliştirmek, gerekse etüdün kendi teknik amaçlarına hizmet etmesi bakımından oldukça yararlı bulunmaktadır.

Problem Cümlesi

Bu düşünceyle araştırmanın problem cümlesi olarak Viyolonsel öğretiminde kullanılan S.Lee Op.113 - 12 etüdünün teknik ve biçimsel özellikleri nelerdir? olarak oluşturulmuştur.

Alt Problemler

1. S.Lee Op.113 1 numaralı etüdün sağ ve sol el tekniğine olan katkıları nelerdir ?
2. S.Lee Op.113 2 numaralı etüdün sağ ve sol tekniğine olan katkıları nelerdir ?
3. S.Lee Op.113 3 numaralı etüdün sağ ve sol tekniğine olan katkıları nelerdir ?
4. S.Lee Op.113 4 numaralı etüdün sağ ve sol tekniğine olan katkıları nelerdir ?
5. S.Lee Op.113 5 numaralı etüdün sağ ve sol tekniğine olan katkıları nelerdir ?
6. S.Lee Op.113 6 numaralı etüdün sağ ve sol tekniğine olan katkıları nelerdir ?
7. S.Lee Op.113 7 numaralı etüdün sağ ve sol tekniğine olan katkıları nelerdir ?
8. S.Lee Op.113 8 numaralı etüdün sağ ve sol tekniğine olan katkıları nelerdir ?
9. S.Lee Op.113 9 numaralı etüdün sağ ve sol tekniğine olan katkıları nelerdir ?
10. S.Lee Op.113 10 numaralı etüdün sağ ve sol tekniğine olan katkıları nelerdir ?

11. S.Lee Op.113 11 numaralı etüdün sağ ve sol tekniğine olan katkıları nelerdir ?

12. S.Lee Op.113 12 numaralı etüdün sağ ve sol tekniğine olan katkıları nelerdir ?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, viyolonsel eğitiminde kullanılan Op 113 etütlerin çalınmasında, araştırmacının görüşleri doğrultusunda belirlenen güçlüklerin saptanmasını ve güçlüklerle yönelik alıştırmaya ve etüt önerileri getirmektir.

Sebastian Lee Zwölf Melodische Etüden Op.113 Viyolonsel Etüt kitabının viyolonsel öğrenci ve öğretmenlerine katkılarını inceleyerek, eğitimcilerin öğrencilerine uygulayabilecekleri bir metodik sistemin çözümlemesini yapmak ve bununla hem öğrenci hem de eğitimcilere ışık tutabilecek bir çalışma ortaya çıkarmaktır.

Araştırmanın Önemi

Bu çalışma; çalgı eğitiminin vazgeçilmez unsuru olan etüdün önemine dikkat çekmesi,

- Bu alanda çalışanlara analitik bakış açısı kazandırması,
- Çalgı eğitimi veren ve alan bireylere yol göstermesi bakımından önemlidir.

Varsayımlar

Araştırmanın gerçekleştirilmesinde şu varsayımlardan hareket edilmiştir:

Bu araştırmaya;

1. Hem öğrencinin hem öğretmenin kullanabileceği bir kaynağa ihtiyaç vardır,
2. Viyolonsel eğitiminde gelişmeler sağlayacaktır,
3. Araştırma ve çalışma örneklemi, araştırma ve çalışma evrenlerini tam olarak temsil edebilecek niteliktedir,
4. Seçilen araştırma modeli ve kullanılacak veri toplama teknikleri araştırmanın yapısına ve amaçlarına uygundur,

varsayımlarıyla yola çıkmıştır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- Türkiye’de eğitim fakültelerinde verilen viyolonsel eğitimi ile,
- Bu fakültelerde sıklıkla kullanılan (Güler, 2006) ‘’ Sebastian Lee Op.113’’ Etüt Kitabında yer alan 12 etüt ile,
- Araştırmacının getirdiği önerilerle sınırlıdır.

Tanımlar

Allegretto: Tempo terimi: Hayat dolu, canlı. Hızlıca, ama Allegro kadar değil: Metronomda 104 ile 120 arası. Terim, bir parçanın adı ya da bölüm başlığı olarak da k-yer alır. Allegretto, ayrıca anlatım terimleri ve sıfatlarla birlikte kullanılır. (Say, 2005: 28)

Allegro Brillante: Parlak bir çabuklukla. (Say, 2005, s. 28)

Allegro Diciso: Kararlı bir hızda. (Say, 2005, s. 28)

Andante: Tempo terimi: Geniş, rahat, ağırca. Andante, bir parçanın ya da bir eser bölümünün başlığı olarak da yer alır. (Say, 2005, s. 34)

Andante con moto: Andante’den azıcık daha canlı. (Çalışır, 2004, s. 20)

Andantino: Andante’den biraz hızlıca tempo. Metronomda 72. Terim, eser başlığı ya da bölüm başlığı olarak da kullanılır. (Say, 2005, s. 34)

Arpej: Kırılarak seslendirilen akor. (Say, 2005, s. 41)

A Tempo: Tempoya dönüş. (Say, 2005, s. 45)

Bariton: Ses müziğinde tenor ile bas arasındaki kalın erkek sesi. (Say, 2005, s. 62)

Bas: 1) İnsan sesinin dört temel türünden biri. Ses müziğinde en kalın tür olan erkek sesi. 2) En kalın sesleri üreten çalgılar. 3) Armonide bir akorun temeli olan ve en altta yer alan kalın ses. (Say, 2005, s. 63)

Ben Marcato: İyice belirterek. (Çalışır, 2004, s. 39)

Brillante: ‘‘Parlak’’. Seslendirmede parlak sunulması gerektiğini belirten terim. (Say, 2005, s. 84)

Coda: ‘‘Kuyruk’’. Terim dilimizde ‘‘koda’’ olarak yerleşmiştir. Bir çalgı müziği eserinde, özellikle yapısı sıkıca belirlenmiş füğ ve sonat gibi formlarda, eserin sonunda yer alan özet parça. Yoğun, parlak anlatımıyla coda, eseri son olarak özetler. (Say, 2005, s. 104)

Codetta: ‘‘Küçük kuyruk.’’ Sonat formatında, sergiyi sonuçlandırma amacıyla kısa tutulmuş olan koda. (Say, 2005, s. 105)

Con Agilita: Girgin, çevik bir deyişle. (Çalışır, 2004, s. 61)

Con Eleganza: İncelikle. (Çalışır, 2004, s. 62)

Con Espressione: Derin ifadeli bir deyişle. (Say, 2005, s. 107)

Con Grazia: Müteşekkiri bir anlatımla. (Say, 2005, s. 107)

Cresc.: Birbirini izleyen notalarda, sesin giderek gürleşeceğini belirten işarettir. Crescendo’nun kısaltmasıdır. (Say, 2005, s. 113)

Çalgı Metotları : Çalgı öğretiminde başlangıç aşamasından itibaren kullanılan, kolaydan zora doğru tutarlı bir eğitsel çizgi içeren nota örnekli kitaplar. (Say, 2005, s. 124)

Çarpma: İki notadan oluşan süsleme biçimi. Birinci ses çarpıp kaçar, böylece asıl ses vurgulanmış olur. (Say, 2005, s. 126)

Detache: Notaların birbirinden ayrı olarak seslendirilmesi. Bağısız seslendirme. Yaylı çalgılarda, birbirinden ayrı, bağımsız sesler üretmek üzere, yayın kullanım özelliği. (Say, 2005, s. 147)

Dizi: Ses perdelerinin belirli kurallara göre birbirini izleyerek bir müzik sistemine temel olan ardıllığı. (Say, 2005, s. 159)

Dolce: ‘‘Tatlı, yumuşak, latif’’ anlamına gelir. (Say, 2005, s. 163)

Espressivo: Etkili, içtenlikli, dokunaklı, yoğun bir anlatımla. (Say, 2005, s. 184)

Entonasyon: Ses yüksekliğinin doğru olması. Bir eserin seslendirilmesinde, perdeleri şaşmaz bir kesinlikle verebilmek; sesleri doğru çıkarmak. (Say, 2005, s. 180)

Etüd: ‘‘Çalışma’’. Müzik eğitiminde belirli zorlukları yenmek üzere hazırlanan çalışma parçası. (Say, 2005, s. 189)

Flageolet: Yaylı çalgılarda doğuşkanları öne çıkarma şeklinde kullanılan bir teknik yöntem. (Say, 2005, s. 201)

Legato: Notaların birbirine bağlanarak seslendirilmesi. (Say, 2005, s. 321)

Marcato: Vurgulu, aksanlı. Melodide bazı sesleri vurgulayarak öne çıkarmak. (Say, 2005, s. 335)

Moderato: Tempo terimi: ılımlı, orta karar. (Say, 2005, s. 351)

Opus: Bir bestecinin yazdığı eserlerin ayırt edilmesi amacıyla tarih sırasına göre numaralandırılarak belirtilmesinde kullanılan terim. (Say, 2005, s. 396)

Pizzicato: Yaylı çalgılarda, yay kullanmaksızın tel(ler)in parmakla çekilmesiyle elde edilen ses. (Say, 2005, s. 430)

Poco piu moto: Biraz fazla hareketli. (Say, 2005, s. 430)

Ritardando: Ağırlaşma, hızı azaltma. (Say, 2005, s. 451)

Scherzo: Anlatım terimi olarak: Şaka. Genelde, “esprili” parça. (Say, 2005, s. 467)

Solo: “Tek; yalnız”. Ses ya da çalgı müziğinde tek seslendirici için yazılmış eser. (Say, 2005, s. 484)

Staccato: Notaları taneleyerek seslendirme; birbirinden ayrı seslendirme. Seslerin kesintili biçimde dökülüşü. (Say, 2005, s. 491)

Teknik: Bilimde, sanatta, ya da bir meslek dalında kullanılan yöntemlerin türü. Sanatta yol, yordam, yöntem. Müzikte teknik, genelde “yöntem bilgisi” anlamına geldiği kadar, “uygulama becerisi” olarak da kullanılır. (Say, 2005, s. 514)

Tenor: İnsan sesinin dört temel türünden biri. Erkek sesinin doğal ses rengi ve ses genişliği içinde ince olanı. (Say, 2005, s. 516)

Tranquillo: “Sakin, dinlendirici” anlamındadır. (Say, 2005, s. 525)

BÖLÜM 2

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmanın konusuna ilişkin araştırmalardan toplanan bilgilere yer verilmiştir.

Aksu, (2003) “Viyolonsel Tekniğinde İleri Düzey Etütlerin Yazarları ve 20 Etüt Çözümlemesi” adlı yüksek lisans tezinde, araştırma iki bölümde incelenmiş olup, ilk bölümünde, A. Piatti, P. Bazelaire, F. Gruetzmacher, B. Cossmann, J. J. F. Dotzauer, J. L. Duport, F. A. Kummer, A. Franchomme, J. Klengel, E. Mainardi, D. Popper, K. Schröder gibi viyolonsel sağ ve sol el tekniklerinin gelişimine önemli katkılar sağlayan etüt yazarlarının özgeçmişleri ele alınmış, genel olarak etütlerin yapısal formundan söz edilmiştir. Araştırmanın ikinci bölümünde ise bu bestecilere ait etüt kitaplarından seçilmiş olan 20 etüdün çözümlemesi yapılarak ve etütlerde tespit edilen zorlukları giderme amaçlı çalışma örnekleri ve çözüm önerileri sunulmuştur.

Aydın, (2006) “Viyolonsel Eğitiminde Kullanılan D. Popper Op.73 No’lu Metodun İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde, Popper’in 20 etüdünü teknik ve armonik açıdan incelemiş olup, sağ ve sol el tekniğine dair zorlukları tespit edilmiştir. Aydın araştırmasında, hem müzikaliteyi geliştirmek için hem de tespit edilen bu zorlukların giderilmesine ilişkin çözümler sunmuştur.

Güler, (2007) “Viyolonsel Eğitimine Yönelik Olarak Geliştirilmiş Bir Etüt Analiz Modeli” adlı doktora çalışmasında, J. J. F. Dotzauer 113 Etüt birinci kitabında yer alan 34 etüt ve Sebastian Lee op.31’de yer alan 40 Melodik Etüt teknik konular açısından incelenmiş ve araştırmanın ana amacı olan viyolonsel eğitimindeki teknik konulara ilişkin problemleri çözmeye yardımcı, teknik çalışmaları içeren bir model önerilmiştir.

Şişman, (2010) “Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Bölümlerinde ve Devlet Konservatuarlarında Lisans Düzeyinde Yaygın Olarak Kullanılan Viyolonsel Sol El ile İlgili Metotların Analizi” adlı yüksek lisans tezinde müzik eğitimi ve müzik

eğitiminin boyutlarından biri olan çalgı eğitimi üzerinde durulmuştur. Viyolonsel eğitimi çerçevesinde, etüt kavramı, etüt çalmanın viyolonsel eğitimine sunduğu katkılar açılanmış ve viyolonsel sol el tekniklerine dair açıklamalarda bulunulmuştur.

Delikara, (2010) ‘‘G.F Haendel Op.1 Keman Sonatlarının Teknik ve Müziksel Analizi’’ adlı doktora tezinde, G. F. Haendel’in ‘‘15 Sonata da Camera’’ adlı çalışmasında yer alan altı keman sonatından No.14- La Majör Sonat, No.12-Fa Majör Sonat, No.10- Sol Minör Sonat’lar seçilerek, teknik ve müziksel analizleri yapılmıştır. Araştırmada, sağ ve sol el, parmak ve yay teknikleri ele alınmıştır. Müziksel analizler ise, form analiz tablolarıyla oluşturulmuştur. Analizler sonucunda, eserlerin seslendirme-yorumlama özellikleri saptanmıştır.

Çınardal, (2013) ‘‘Keman Eğitiminde kullanılan M. Crickboom Metodunun İncelenmesi’’ adlı yüksek lisans tezinde, keman çalma tekniklerini incelemiş, sağ ve sol el tekniklerini analiz etmiş; M. Crickboom keman metodunun ilk üç fasikülünde etütlerin bu tekniklerden hangilerini kapsadığını ve bu tekniklerin etütlerde ne oranda yer aldığını tespit etmiştir. Analiz tablolarıyla ulaşılan sonuçlar ortaya konulmuştur. Araştırma sonucunda M. Crickboom keman metodlarının daha etkili kullanılmasını sağlayan önerilerde bulunulmuştur.

Işıksungur, (2013) ‘‘W.A.Mozart’ın Çocukluk ve Olgunluk Dönemi Keman Sonatlarının Teknik ve Müzikal Açıdan İncelenmesi’’ adlı doktora tezinde, W.A.Mozart’ın çocukluk döneminde bestelemiş olduğu ilk piyano-keman sonatı olan K.6, çocukluk döneminde en son bestelemiş olduğu K.31 ve olgunluk döneminde sondan bir önce bestelemiş olduğu K.526 numaralı piyano-keman sonatlarının, müzikal-teknik ve biçimsel-armoniksel özellikleri analiz yöntemi ile tespit edilmiş, araştırmacılara, eğitimcilere, çalıcılara yol göstermesi hedeflenmiştir.

BÖLÜM 3

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırmada, Sebastian Lee Zwölf Melodische Etüden Op.113 Viyolonsel Etüt kitabını incelemeye yönelik içerik analiz modeli kullanılmıştır. İçerik analiz modeli, nitel araştırma yöntemlerinden biridir. Nitel veri analizi; araştırmacının verileri düzenlediği, biçimleri ortaya çıkardığı, önemli değişkenleri keşfettiği, ve hangi bilgileri rapora yansıtacağına karar verdiği bir süreçtir.

İçerik analizi, nitel veri analiz türleri arasında en sık kullanılan yöntemlerden biridir. İçerik analizi ağırlıklı olarak yazılı ve görsel verilerin analiz edilmesinde kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemde tümdengelimci bir yol takip edilmelidir. Bu analiz modelinde, araştırmacı öncelikli olarak, araştırma konusu ile ilgili kategoriler belirlemekte ve geliştirmektedir. Araştırmacı daha sonra incelemiş olduğu veriler doğrultusunda, bu kategoriler içerisine giren, kelime, cümle ya da görselleri saymaktadır. Kategori belirleme/geliştirme aşamasında araştırmacı dikkatli olmalı ve aynı metin üzerinden benzer bir araştırma yürütmeyi planlayan başka araştırmacıların da aynı sonuçlara ulaşabilecekleri türden kategoriler geliştirmelidir. (Silverman, 2001)

“İçerik analizi, iletişimin açık/belirgin içeriğinin nesnel, sistematik ve nicel tanımlanmasına yönelik bir araştırma tekniğidir.” (Berelson, 1952, s.18.)

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Sebastian Lee'nin viyolonsel eğitiminde kullanılan etüt kitapları; örneklemi ise “Sebastian Lee Zwölf Melodische Etüden Op.113” viyolonsel etüt kitabı içerisinde yer alan 12 etüt oluşturmaktadır.

Veri Toplanması ve Analizi

Araştırmada veriler belge tarama tekniği kullanılarak, bir nitel araştırma yöntemi olan döküman analizi ile oluşturulmuştur. Araştırmaya konu olan Sebastian Lee Zwölf Melodische Etüden Op.113 ’’ Viyolonsel Etüt Kitabı içerisinde yer alan 12 etüt, tek tek incelenmiş, yapılan analiz ve araştırmacının bulguları doğrultusunda çalışma önerileri oluşturulmuştur.

Verilerin Analizi

Veri analizinde içerik analiz modeli kullanılmıştır. İçerik analizi, toplumsal davranışı etkilemeden gerçekleştirilebilen bir araştırma yöntemidir.

İçerik analizi, arşivlerden, belgelerden, çeşitli kitle iletişim araçları ve görsel dökümanlardan elde edilen bilgilerin, bir anlam kazandırılması amacıyla sistematik olarak incelenmesidir.

İçerik analizinde vurgulanan özellikler şunlardır:

1. Nesnellik: Her türlü şahsi etkilerden uzak olma durumudur. Araştırmacının aynı veriler üzerinde, aynı sonuçlara ulaşmasını gereklidir. İçerik analizinde bunu sağlamak için, analiz kurallarının net bir şekilde formüle edilmesi gereklidir.
2. Sistemlilik: Araştırmada aşamaların belli bir sırayla, aynı kategoride olacak bölümlerin aynı ölçütlere dayanarak seçilmesi sürecidir. Araştırmacının tarafsız olması bakımından önemlidir.
3. Genellik: Sonuçların hem kendi aralarında hem de sonuçla bağlarının kurulabilmesidir.
4. Geçerlilik ve Güvenilirlik: Geçerlilik ölçülmek istenen herşeyin ölçülebilmesidir. İçerik analizi açısından, oluşturulan kategorilerin herkes tarafından kabul edilmesi anlamını taşımaktadır. Güvenilirlik ise, ölçümü hatadan arındırmaktır. İçerik analizi bakımından, kategorilerin nasıl oluşturulduğunun açıkça ifade edilmesi anlamını taşır.

5. Sayısallaştırma: Ölçümlerin sayısal verilerle ifade edilmesi anlamını taşır. İçerik analizinde de, sözel verilerin sayısal değerlerle ifadesini anlatır.

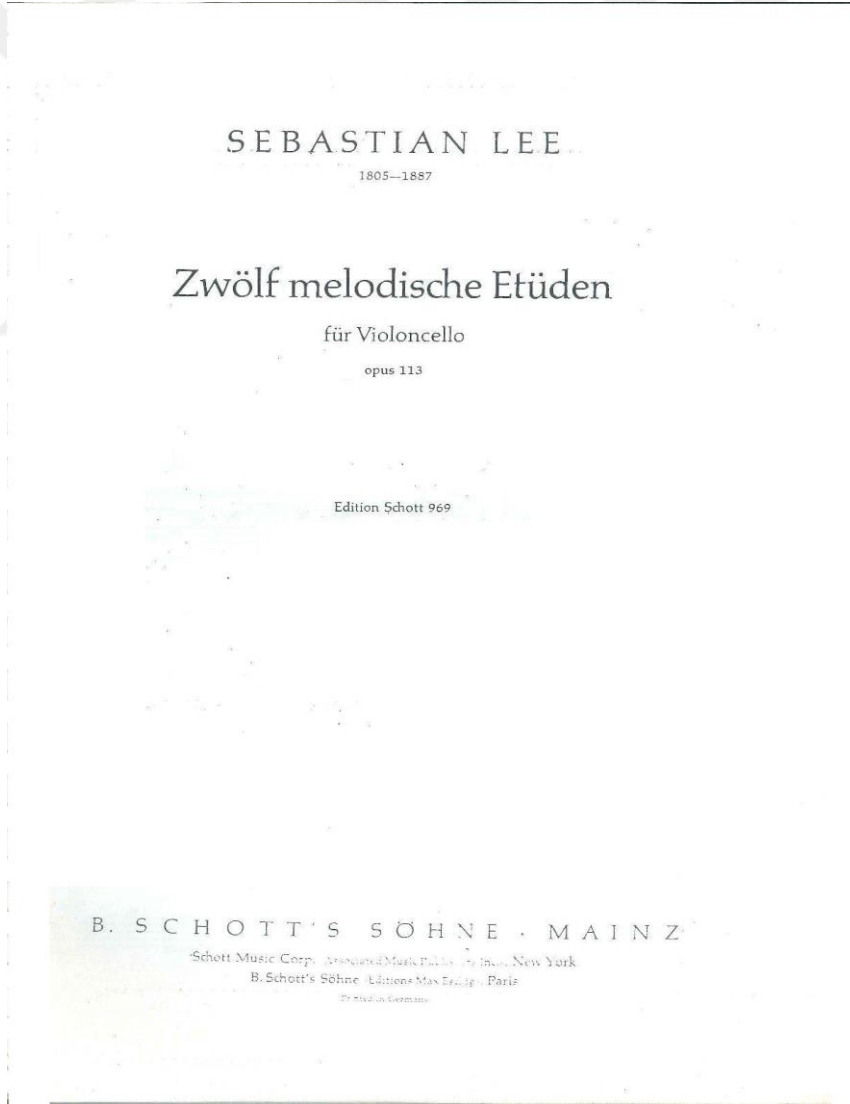

BÖLÜM 4

BULGULAR VE YORUM

Bu sayfada Sebastian Lee op.113 'de yer alan 12 etüdün problem ve alt problemlerine ilişkin bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

Şekil 1. Sebastian Lee op.113 etüt kitap kapağı

1

A

Andante

Violoncello

dolce

B

cresc.

p

p

Şekil 2.Etüt no: 1 sayfa 1

31 *p* *cresc.*

36 *f* *p*

41 *p*

46 *p* *dolce*

52 *p*

57 *p*

62 **Codetta** *p*

67 *pp*

Şekil 3. Etüt no:1 sayfa 2

Etüt No: 1'e Genel Bakış

Do Majör tonunda yazılmış toplam 71 ölçülek 1 nolu etüt, A B A¹ üç bölmeli şarkı formunda yazılmıştır. Etütün 1-9 ölçüleri arası a cümlesi, 9-15. ölçüler arası ise a¹ cümlesini oluşturmaktadır. 15. ölçü aldığı sol diyez ile köprü görevi görmektedir. 17. ölçüden itibaren etütün B bölümü başlamaktadır. Bu cümle ilk motif geliştirilmesi ile oluşturulmuş bir cümledir. A bölümü ile oldukça homojen bir yapıda motif birliğinden söz edebiliriz. 29. ölçüye yeni bir cümle başlangıcı ve bir dönüş köprüsü denilebilir. 36. ölçüde başlayıp 44. ölçü arası, yinelenen motif ile dönüş köprüsünü hazırlamaya yönelik notalar bulunmaktadır. 42. ölçüden 48. ölçüye kadar dönüş köprüsü yer almakta ve 48. ölçüde tatlı bir deyişle (dolce) çalınması istenen A¹ bölümü başlamaktadır. 64. Ölçüden bitişe kadar olan bölüm ise codetta bölümünü oluşturmaktadır.

Etütün Ölçü Bazında İncelenmesi

S.Lee Op.113 nolu metodun 1 numaralı etüdü (Şekil. 4-5-6-7) ölçü bazında incelenmiştir.

Şekil 4. Etüt no: 1, 1. ölçü

Teknik özellikleri: Etütte bu ölçüdeki figürden 40 adet bulunmaktadır. Etüt genelinde en çok yüzdeye sahip olan figürdür. Figür, noktalı dörtlük ve üç tane sekizlik notanın bir bağ içerisinde yazımından oluşur. Bu figür etütün %56'sını oluşturmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 1-2-3-4-7-9-10-11-12-15-17-19-21-23-25-26-27-36-37-38-39-40-41-48-49-50-51-54-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67'dir. 15-17-19-21-23-54-58-59-63. ölçüler dışında bu figür uzun ses ve arpej olarak yazılmıştır. Figürün bulunduğu her ölçü tek bağ içerisinde yazılmıştır.

Etütte, ritim gruplarının yazılışı sebebiyle 3/4 'lük ölçünün 6/8'lik ölçü olarak algılanmaması için, çalışmaya başlamadan önce etütün 3/4'lük olduğu düşünülüp, ilk iki

ölçünün bu düşünceyle solfejinin yapılması önerilir. Bütün yayda 6 tane sekizlik notayı eşit duyurmak için, yayın tamamını altı eşit parçaya bölerek “bağlı staccato” çalışması yapılabilir.

Şekil 5. Bağlı staccato çalışmasına bir örnek

Ritim kavrandıktan ve arpej seslerinin temizliği sağlandıktan sonra, figür asıl yazılış biçimi ile çalınabilir. Bu çalışmanın, öğrenciye arpej çalışması için de katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bağlı staccato; yaylı çalgılarda, bağısız ve kesik çalınan staccatonun, yine kısa ve kesik fakat tek bir yay içerisinde duyurulması anlamını taşır.

Şekil 6. Etüt no:1, 5. ölçü

Teknik özellikleri: Etütte bu figürden toplam 16 ölçü bulunmaktadır. Etüdün %22'sini oluşturan bu figür, 5-6-8-13-14-16-18-20-22-24-28-35-45-52-53-55. ölçülerde karşımıza çıkar. Figürün bulunduğu her ölçü tek bağ içerisinde yazılmıştır. Figür, inici ve çıkıcı ses dizileri olarak yazıldığı gibi, notalar arasında atlamalar kullanılarak da oluşturulmuştur. Figür 6, etüdün tamamında, figür 4'ün bittiği sesin bir üst sesinden başlamaktadır.

3/4 'lük ölçüde Do Majör ve Re minör gam ve arpej çalışmaları yapılabilir. Dizi seslerinin temizliğini sağlamak için, boş tellerle ilişkilendirme yapılması önerilir.

Şekil 7. Etüt no:1, 31. ölçü

Teknik Özellikleri : Etütte bu figürden toplam 5 adet bulunmaktadır. Etüdün %7'si ile en az yüzdeye sahip figür özelliğini taşımaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları 30-31-32-33-34'dür. Figür 3'ün aksine burada noktalı dörtlük nota, ölçünün ilk vuruşunda, üç adet sekizlik nota ise ikinci vuruşundan itibaren yazılmaktadır. Figürün bulunduğu her ölçü tek bağ içerisinde yazılmıştır. Flogele ses, bu figür içerisinde yer almaktadır. Figür, I. Pozisyondan flogele sese atlayan bir yapıya sahiptir. La minör dizi sesleri kullanılarak oluşturulmuştur.

Tek bağda yazılı olan bu figürde, crescendo ile flogeleye ulaşmak için yay hızını arttırmak önerilebilir. Bu da ilk üç sekizlik notada idareli yay kullanımı ile mümkün olabilir. Flogele sese parmak atlatma, öncelikle boş tel La üzerinden parmak kaydırma yöntemi ile çalışılabilir.

1 Nolu Etüdün Sol El Kazanımları:

Etüt daha çok (%53) I. Pozisyonda kalarak çalınmaktadır. Etütte III- IV pozisyon geçişi, IV-I-I-IV pozisyon geçişi, I-II pozisyon geçişi, yarımınıcı konum çalıştırılmıştır. Israrcı bir tutumla, 36-42. ölçüler arası III. IV. pozisyon geçişi irdelenmiştir. 61 ve 65. ölçülerde, noktalı dörtlüklerde bulunan vurgunun yapılması için, sağ el hızının da arttırılmasının yanı sıra, sol elde vibrato yapılması önerilir. Etüdün en göze çarpan özelliği, boş tel ile ilişkilendirilmiş flogele geçiştir.

1 Nolu Etüdün Sağ El Kazanımları:

Etütte, 68-69-70-71. ölçüler dışında kalan toplam 59 ölçü, yani etüdün %83 'ü, her ölçü tek bağda olacak şekilde yazılmıştır. Ancak aynı yapı, 29-30-31-32-33-34-35-36. ölçülerde diğer ölçüye taşarak yazılmıştır. Dönüş köprüsü özelliği taşıyan 44-45. ölçüler ile 34-35. ölçülerde uzun bağa dikkat edilmelidir. Etüdün son dört ölçüsü olan 68-69-70-71. ölçülerde farklı bir yapı vardır. 61 ve 65. ölçülerde, noktalı dörtlüklerde bulunan vurgunun yapılması için, sol eldeki vibratonun yanı sıra, sağ el hızının da arttırılması önerilir. Bu etütte, yayın tamamını üç vuruşta eşit hızda kullanma, öğrencide gelişmesi beklenen bir davranıştır. Farklı gelen nüanslar, vurgu ve dinamiklerle, üç vuruşluk bütün yay kullanım hızı ve baskısının değişimi ise bu etüdün diğer bir kazanımıdır.

A

Moderato

1 **a** *p*

5 **a'**

9 **b**

13 **b'**

17 **a** *p*

21 **a'**

24 **b**

26 **b''**

28

Şekil 8. Etüt no:2 sayfa 1

30 **B**
32 **a**
f *p*

34 36 **b**
dolce

38 40 **a'**

42 44

46 48 *creac.* *f*

50 **Coda** 52

54 56 *p*

58 60

Şekil 9. Etüt no:2 sayfa 2

Etüt No: 2'ye Genel Bakış

Sol Majör tonunda yazılmış olan toplam 61 ölçülük 2 nolu etüt, iki bölmeli A B şarkı formunda yazılmıştır. Etüdün, orta tempo hızı olan moderato temposunda çalınması istenmiştir. A bölümü olan ilk bölümde; 1-5. ölçüler arası a, 5-9. ölçüler arası a¹, 9-13. ölçüler arası b, 13-17. ölçüler arası b¹ cümleleri olarak oluşturulmuştur. b¹ cümlesi b cümlesinin işlenmesiyle yazılmıştır. 17-21. ölçüler arası tekrar a, 21-24. ölçüler arası a', 25-28. ölçüler arası b, 29-33. ölçüler arası ise b² olarak karşımıza çıkar.

B bölümü ise, 33. ölçüde başlamakta olup etüdün bitişi olan 61. ölçüye kadar devam etmektedir. B bölümünün cümleleri ise 33-37. ölçüler arası a, 37-41. ölçüler arası b, 41-51. ölçüler arası ise a¹ cümleleridir. Etüt, 51. ölçüde başlayan coda ile sona ermektedir.

Etüdün Ölçü Bazında İncelenmesi

S.Lee Op.113 nolu metodun 2 numaralı etüdü (Şekil.10-11-12-13-14-15) ölçü bazında incelenmiştir.

Şekil 10. Etüt no:2, 1. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 35 adet bulunmaktadır.%56'lık oran ile etüdün en çok yüzdeye sahip olan figürüdür. Figür dört adet sekizlik notanın tek bağ içerisinde yazımından oluşur. Bulunduğu ölçü numaraları 1-5-15-17-21-33-34-35-36-41-42-43-44-45-46-49-50-54-55-56-58'dir. Etüt içerisinde sıkça rastlanan bu figür, hem inici ve çıkıcı dizi sesleri olarak, hem de içerisinde birçok altere ve atlamalı ses barındıran bir yapıda karşımıza çıkar.

Tek bağ içerisinde dört eşit sekizlik bulunduran bu figürün, eşit yay hızı kullanılarak çalınması tavsiye edilir. Dört bağlı yay çalışması figürün çalımını destekleyici olacaktır. Figür içerisinde yer alan altere seslerin temizliğini sağlamak amacıyla kromatik dizi çalışması önerilebilir.

Şekil 11. Etüt no:2, 11. ölçü

Teknik Özellikleri: Etütte bu ölçüdeki figürden 10 adet bulunmaktadır. Etüdün %16'sını oluşturan figürün bulunduğu ölçü numaraları ; 11-13-14-27-29-30-39'dur. Figür iki adet sekizlik nota, bir adet noktalı sekizlik nota ve bir adet onaltılık notanın tek bağ içerisinde yazımından oluşur.

Noktalı notaların süresinin doğru çalınabilmesi için, tek bağ içerisinde onaltılık notalara bölüp "bağlı staccato" çalışması önerilebilir. Ayrıca dört adet sekizlik olarak çalınabilir. Noktalı notaları vibrato ile çalıp, bağ sonunda gelen onaltılık notalara gereken özenin gösterilmesi önerilir.

Şekil 12. Etüt no:2, 25. ölçü

Teknik özellikleri: Etütte bu ölçüdeki figürden 6 adet bulunmaktadır. Figür, iki dörtlük ve dört sekizlik notanın iki ayrı bağ içerisinde yazımından oluşur. Bu figür etüdün %10'unu oluşturmaktadır. Bulunduğu ölçü numaraları; 9-10-25-26-37-38'dir. Ölçü numaraları dikkate alındığında, bu figürün birbirini takip eden figürler olduğu anlaşılmaktadır. Figürün bulunduğu her ölçü iki bağ içerisinde yazılmıştır.

Çalışma Önerileri: Figürde yer alan arpej seslerini entonasyona uygun çalabilmek için, Do Majör, Sol Majör, Si bemol Majör ve Mi bemol Majör arpej çalışmaları yapılabilir. Açık II. pozisyon, I. pozisyon, kapalı III. pozisyon, açık IV. pozisyon olarak karşımıza çıkan bu figürde kalıbı düşünerek hazırlamak önerilebilir.

Şekil 13. Etüt no:2, 28. ölçü

Teknik Özellikleri: Etüt içerisinde figürden 4 adet yer almaktadır. %6 oranında yer alan figürün bulunduğu ölçü numaraları; 12-16-28-40'tır. Ölçünün yapısını, bir adet noktalı dörtlük notanın bağ ile sekizlik notaya bağlandığı nota ile bir adet dörtlük nota ve dörtlük sus oluşturur.

Etütte dört kez yer alan figürün üç tanesinde (12-28-40. ölçüler), noktalı dörtlük yeden ses, sekizlik nota ise temel ses şeklinde yer almıştır. Kalan bir ölçüde ise noktalı dörtlük Re Majör ikinci derece notasıdır. Son dörtlük notanın ise tüm ölçülerde Re notası olduğu görülmektedir.

Figür, noktalı dörtlük notanın altında yer alan vurgu ifadesi ile anlamlandırılmıştır. Burada yer alan vurguyu gerçekleştirmek için yay üzerindeki baskıyı güçlendirebilir ve noktalı dörtlük için büyük yay kullanımı uygulanabilir.

Şekil 14. Etüt no:2, 4. ölçü

Teknik Özellikler: Etütte bu figürden 3 adet bulunmaktadır. 4-8 ve 20. Ölçülerde bulunan figür, etüt içerisinde % 5'lik alana sahiptir. Bir adet ikilik nota ile bir adet dörtlük notanın tek bağ içerisindeki yazımından oluşur. Etüdün tamamında figürün altında decresendo işareti bulunmaktadır.

Etüdün tamamında bu figür için istenilen decresendo ifadesini doğru yapabilmek için, yay hızının önce hızlı (büyük yay kullanımı), son notaya doğru yavaşlayan (küçük yay

kullanımı) bir şekilde ayarlanması önerilebilir. Decresendo ile hissettirilmek istenen, çalınan motifin sonlandırıldığı ve yeni bir motife geçildiğidir.

Şekil 15. Etüt no:2, 51. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte üç ölçü içerisinde toplam dört defa kullanılan bu figür, etüdün %5'lik bir alanını kapsamaktadır. Bulunduğu ölçü numaraları; 51-52-53'tür. Figürde, dört adet sekizlik notanın ilk üçü tek bağ içerisinde, son sekizlik nota ise noktalı olarak yazılmıştır. İlk notanın altına ise anlatımı kuvvetlendirmek adına vurgu işareti konulmuştur.

Figür akor ve arpej olarak yazıldığından, seslerin temiz çalınması için Sol Majör, La minör ve Re majör tonlarında arpej ve gam çalışmaları önerilebilir. Notada belirtilen vurguyu gerçekleştirebilmek için ise ilk sekizlik vurgulu notayı ısırtıp, daha sonra baskıyı azaltarak altyarıda kalarak çalınması, sonraki sekizlik noktalı notayı çalarken yayın başlangıç noktasına dönülmesi önerilmektedir.

2 Nolu Etüdün Sol El Kazanımları:

Etütte, açık II. Pozisyon ve I. pozisyon geçişi amaçlayan, 9. ve 10. ölçüler, 13. ve 14. ölçülerde farklı ritim kalıbıyla karşımıza çıkar. 7. ve 23. ölçülerde kromatik sesle II. pozisyon geçişi yapılmış, aynı geçiş 34. ölçüde tekrarlanmıştır. 37. ölçüde açık IV. pozisyon amaçlanmış, ardından 38. ölçüde kapalı III pozisyon geçişi hedeflenmiştir. 14. ve 30. ölçülerde I. pozisyon-flogele geçişi ile 55 ve 57. ölçülerde boş tel-flogele geçişi istenmiştir. 31-41-43. Ölçülerde yarımınıcı konum çalışılmıştır. Özellikle 9-13-37-38. ölçülerdeki açık ve kapalı konumların algılanması için, arpej seslerinin çift ses olarak iki-iki çalınması önerilir. Bu etüdün en göze çarpan özelliği, açık II. Pozisyon kalıbını çalıştırmasıdır.

2 Nolu Etüdün Sağ El Kazanımları:

Etütte; 1-5-9-10-11-15-17-21-25-26-27-33-34-35-36-37-38-39-41-42-43-44-49-50-54-59. ölçüler her ölçü iki bağlı (% 41); 2-6-12-13-14-16-18-22-28-29-30-40-45-46-55-56-57-58. ölçüler bir ayrı bir bağlı; 3-7-19-23. ölçüler 2 ayrı bir bağlı (%28); 31-32-60-61. ölçüler (%6) ise bağısız olacak şekilde yazılmışlardır.

Bu bağ şekillerinden anlaşılacağı üzere, etütte sağ elde farklı bağ şekillerinin bir arada çalışılması hedeflenmiştir. Sol Majör dizinin kromatik olarak çalışılması önerilir. Etütte, 2-6-18-22. ölçülerde üç vuruş çekip, bir vuruş itildiği için, çektiğimiz notayı yavaş ve idareli çekerken, ittiğimiz notayı baskısız ve hızlı itilmesi önerilir.

3

A SCHERZO

a Allegretto

p leggiero

1

8 **b**

15 *cresc.*

19

22 **a** *p*

25

28 **b'**

32

35 **B** **a**

40

42

45

Şekil 16. Etüt no:3 sayfa 1

48 *f* 51

53 55 *dim.* **A** *a* *p*

58 62

b 65 70

72 76

Coda 79 *mf* 82

84 *p* 87 *pp*

89 92 *pizz.*

Şekil 17. Etüt no:3 sayfa 2

Etüt No: 3'e Genel Bakış:

La Minör tonunda yazılmış olan toplam 93 ölçülük 3 nolu etüt, A B A üç bölmeli şarkı formunda yazılmıştır. Şakacı bir tavırla demek olan Scherzo stilinde ve hızlı bir tempoda çalınması istenmiştir. Aynı zamanda etüdün ilk ölçüsünde hafif, yumuşak bir başlangıç önerilmiştir. İlk bölüm olan A bölümü, a-b-a-b¹ cümlelerinden oluşmaktadır. 1-9. ölçüler arası a, 9-16. ölçüler arası b cümleleri bulunmaktadır. 16-25. ölçüler arası cümle sonunun uzamasıyla tekrar ilk cümleye bağlanan bir yapı ortaya çıkmaktadır. 25-33. ölçüler arası röpriz niteliği taşımakta olup, a cümlesi yinelenmiştir. 33. ölçü b¹ cümlesi ile başlamaktadır. Cümlelerin ikinci yarısı değiştirilmiş olup, bu da bizi 41. ölçüde başlayan B bölümüne taşımaktadır. Etüt her ne kadar iki kesitli bir yapıda olsa da, B bölümü tek bir cümleden oluşmaktadır. 49-57. ölçüler arası etütte köprü görevi görmektedir. 56. ölçüde yazılan dim. 57. ölçüde başlayan A bölümüne geçişi hazırlamaktadır. 57-65. ölçüler arası a, 65-73. ölçüler arası b, cümlelerini oluşturmaktadır. 73. ölçü cümle sonu uzama ve aynı zamanda codaya giden bir köprü görevi görmektedir. 81. ölçüden itibaren etüdün coda bölümü başlamaktadır.

Etüdün Ölçü Bazında İncelenmesi

S.Lee Op.113 nolu metodun 3 numaralı etüdü (Şekil.18-19-20-21) ölçü bazında incelenmiştir.

Şekil 18. Etüt no:3, 1. ölçü

Teknik Özellikler: Toplam 93 ölçülük bu etüdün 34 ölçüsü bu figürden oluşmaktadır. Etüdün %36'sını oluşturan bu figürün bulunduğu ölçüler; 1-3-9-11-17-19-21-22-25-27-33-35-41-42-45-46-55-56-57-59-65-67-73-77-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90'dır. Etüdün en çok yüzdeye sahip figürünün yapısı ise, iki adet sekizlik ve bir adet dörtlük notanın bir bağ içerisinde, bir adet dörtlük notanın ise ayrı ve "staccato" yazımından oluşur. Figürün etütte bulunduğu tüm ölçülerde yazım şekli aynıdır.

Figürdeki, üçüncü vuruştaki staccato notadan önce, bağın sonunda gelen -ikinci vuruş-dörtlük nota kısa çalınmalıdır. İlk iki vuruş çekerek, üçüncü vuruş staccato nota iterek olacağı için, ilk iki vuruştaki iki sekizlik bir dörtlük notayı çalarken yayı idareli kullanmak (alt yarıyı geçmeden), daha sonra tek başına gelen üçüncü vuruş staccato notanın baskısız ve vurgusuz çalınmasını kolaylaştıracaktır.

Şekil 19. Etüt no:3, 8. ölçü

Teknik Özellikler: Figürden etüt içinde toplam 16 ölçü bulunmaktadır. %16'lık bir yüzdeye sahip olan figürün bulunduğu ölçü numaraları; 8-16-32-40-43-44-47-48-64-72-74-75-76-78-79-80'dir. Figür, üç adet dörtlük notanın ilk ikisinin bir bağ içinde, son dörtlüğün ise ayrı ve staccato yazımından oluşur.

Figürde, Şekil.18'deki bağ sonu staccatosu ve yay kullanımı ile ilgili öneriler, bu figür için de geçerlidir. Figürdeki yay karakterinin pekişmesi için, 3 bağlı 1 ayrı La minör doğal dizi çalışması önerilebilir.

Şekil 20. Etüt no:3, 6. ölçü

Teknik Özellikler: Etütte bu figürden toplam 12 adet bulunmaktadır. Etüdün %13'ünü oluşturan figürün bulunduğu ölçüler; 6-7-14-15-30-31-38-39-62-63-70-71. ölçülerdir. Ölçü numaraları dikkate alındığında figürün iki ölçü ard arda geldiği görülmektedir. Figür, üç adet dörtlük notanın bağısız ve "staccato" yazımından oluşmaktadır.

Etüdün tamamında staccato tekniği kullanılarak yazılmış olan bu figürün, yayın orta kısmında ve kol ağırlığı verilerek kısa ve kesik çalınması önerilebilir. Staccato çalımı desteklemesi açısından dizi seslerinin bu teknikle çalınması, yay kullanımını kolaylaştıracaktır. Bir önceki ölçüye bağlanarak gelen, ölçünün ilk sesinden sonra (toplamda dört vuruş iterek) yayın ökçesine gelinir. İlk staccato çekerek gelmektedir. Yayın ısırtılarak çalınması ve çekilen yay kadar itilerek, ökçede kalınması konusu önemsenmelidir.

Şekil 21. Etüt no:3, 49. ölçü

Teknik Özellikler: Etütte bu figürden toplam 6 adet bulunmaktadır. %7 ile en düşük yüzdeye sahip olan figürün bulunduğu ölçü numaraları; 49-50-51-52-53-54'tür. Figürün yapısı altı tane sekizlik notanın staccato tekniği ile ayrı ayrı yazılmasından meydana gelmektedir. Figür etüdün tamamında bu yapı ile yer almaktadır.

49. ölçü ile 54. ölçüler arasında yer alan bu karakter, etütte köprü görevi görmektedir. La minörle ilişkili tonlarda arpej ve yedili akor şeklinde gelen bu karakterin, telin üzerinden kalkmadan yay ısırtılarak çalınması önerilebilir. Figürün yayın ağırlık ortasında çalınması önerilmektedir.

3 Nolu Etüdün Sol El Kazanımları:

Etüt büyük oranda (%36) I. pozisyonda kalarak yazılmıştır. 9-10-18-33-53-54-65-89-90. ölçülerde yarımınıcı konum kullanılmıştır. Etütte; III- I, I-IV-IV-I, I-II geçişleri irdelenmiştir.

3 Nolu Etüdün Sağ El Kazanımları:

Etütte; legato ile staccato teknikleri bir arada kullanılmıştır. 29 ölçüsünde hiç bağ kullanılmamıştır (%29). 64 Ölçüsünde bağlı ve bağısız notalar bir arada kullanılmıştır (%64). Son iki ölçüsünde "Pizzicato" tekniği kullanılmıştır (%2).

Etüt, bağılı, staccato ve pizzicato yay tekniklerini bir arada sunması bakımından çalışıcıya sağ el açısından önemli kazanımlar sağlamaktadır. Bu üç farklı yay tekniği ile La minör doğal dizi ve arpej çalışmaları yapılabilir.

Etütte ilk ölçüde gelen figür, 2. ölçüde gelen üç vuruşluk notanın bütün yayda gelmesiyle birlikte yayın üst yarısına gelmektedir. Böylece alt yarıda gelen legato çalım ve ardından gelen staccato, yayın üst yarısında da gelerek yay hakimiyetini arttırmaktadır.

A Andantino

1 **a**

espressivo

5

9 **a'**

14

19

24

27

31

B Poco più moto

29 **a**

33 **a'**

35

p

p

Şekil 22. Etüt no:4 sayfa 1

37 **b**

41

44

46 *dim.*

48 *p*

A **Tempo I**

52 **a** *espressivo*

55

b

57

60

63

66

Coda

69

73

p

75

78

p

Şekil 23. Etüt no:4 sayfa 2

Etüt No: 4'e Genel Bakış

Si Bemol Majör tonunda yazılmış olan toplam 81 ölçülük olan 4 nolu etüt, A B A üç bölmeli şarkı formunda yazılmıştır. Etüdün ilk ölçüsüyle birlikte anlamlı ve derin bir ifade (*espressivo*) sergilenmesi istenmiştir. 1-9. ölçüler arası a, 9-21. ölçüler arası a¹, cümlelerinden oluşmaktadır. 21. ölçüden ikinci bölüm olan B bölümünün başladığı 29. ölçüye kadar coda işlevi gören bir bölüm bulunmaktadır. İlk bölüme göre daha hızlı çalınması istenen B bölümü 29-33. ölçüler arası a, 33-37. ölçüler arası a¹, 37-45. ölçüler arası ise B bölümünün başlangıç motifi ile oluşturulmuş, b cümlesinden oluşmaktadır. 45. ölçüde inici seslerle codaya dönüştürülmüş, ağırlaşma ile devam eden ve köprü işlevi gören, dominant yedili akor ile tamamlanmış ve A bölümüne tekrar dönüş yapan bir yapı ile karşılaşırız. 52. ölçüde başlayan ilk bölümün tekrarı niteliğindeki A bölümü 72. ölçüden itibaren coda ile devam edip etüdün bitimine kadar devam etmektedir.

Etüdün Ölçü Bazında İncelenmesi

S.Lee Op.113 nolu metodun 4 numaralı etüdü (*Şekil.24-25-26-27-28-29-30*) ölçü bazında incelenmiştir.

Şekil 24. Etüt no:4, 1. ölçü

Teknik Özellikler: Figür etütte toplam 18 ölçüde bulunmaktadır. %22'lik bir alan kaplayan figürün bulunduğu ölçü numaraları; 1-3-5-9-11-13-15-17-19-52-54-56-60-62-64-66-68-70'dir. Figür, dört adet sekizlik nota ile bir adet noktalı sekizlik ve bir adet onaltılık notanın tek bağ içerisinde yazılmasından oluşur.

Eşit hızda yay kullanımı önerilebilir. Noktalı sekizlik ile yazılan notaların vibratolu çalınması ve süredeki farklılığın önemseyerek çalınması önerilir. Bunun için, onaltılık notalarda bağlı staccato çalışılması önerilebilir.

Şekil 25. Etüt no:4, 2. ölçü

Teknik Özellikler: Etütte figürden toplam 17 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 2-4-6-8-10-14-18-20-53-55-57-59-61-65-69-71'dir. Figür etüdün % 20 'sini oluşturmaktadır. İkilik nota ile dörtlük notanın tek bağ içerisinde yazılmasından meydana gelen figürün; etüdün tamamında Şekil 24'teki figürden sonra geldiği görülmektedir. İki figür birleşip, aşağıdaki yapıyı oluşturmaktadır.

Şekil 26. Etüt no:4'ten bir kesit

Figürün ikilik notası, kendinden önce yazılan ölçüdeki akor seslerinin 7. derecesi olup, dörtlük nota ise akorun temel sesi durumundadır. Buradaki figür kullanılarak bir çözülme (8-7 geciktirmesi) etkisi yaratılmak istenmiştir.

8-7 geciktirmesinin ifadesi için, ikilik notaya ayrılan yay büyük, dörtlük notaya ayrılan yay ise küçük olmalıdır. İkilik nota ise vibratolu çalınmalıdır. Etüdün genelinde figürün altına decresendo işareti konulduğu için, dörtlük notaya baskı uygulanmaması önerilmektedir.

Şekil 27. Etüt no:4, 21. ölçü

Teknik Özellikler: Etütte, bu figürden toplam 10 ölçü bulunmaktadır.%12’lik oranda bulunan figürün yer aldığı ölçüler; 21-22-23-24-25-72-73-74-75-76’dır. Figür, noktalı dörtlük notanın üç adet sekizlik notaya tek bağ ile bağlanmasından oluşur.

Noktalı dörtlük notaya ayrılan yay büyük olmalı ve vibratolu çalınmalı, üç adet sekizlik notaya ayrılan yay ise küçük fakat eşit olmalıdır. Burada son sekizliğin hızlıca geçilmemesi ve notanın değeri kadar çalınmasına özen gösterilmelidir.

Şekil 28. Etüt no:4, 29. ölçü

Teknik Özellikler: Etütte figürden toplam 15 ölçü bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçüler; 29-30-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-46’dır. Figür etüdün %18’inde yer almaktadır. Figür, ayrı sekizlik nota ile, bağ içinde yazılmış iki adet onaltılık notanın, ayrı yazılmış dört adet sekizlik notanın birleşiminden oluşur. Figür ilk defa, etüdün “poco piu moto” olan bölümünde yazılmaya başlanmıştır.

Figürde boş telden sonra üçüncü pozisyonda gelen, birinci parmaktaki sol sesini boş tel sol ile kontrol ederek çalışılması önerilmektedir. Boş telden sonra, dördüncü parmakla üçüncü pozisyona geçmek güç olduğundan, üçüncü konumun birinci parmakla sol sesini, oktav ilişkisi içinde bulup, üçüncü konuma bu şekilde geçilmesi, pozisyon geçişinin anlaşılmasını kolaylaştıracaktır.

Şekil 29. Etüt no:4, 7. ölçü

Teknik Özellikler: Etütte, figürden toplam 5 ölçüde bulunmaktadır. Etüdün %6'sını oluşturan figürün bulunduğu ölçüler; 7-26-47-58-77'dir. Figürün yapısını altı adet sekizlik notanın bir bağ içerisinde yazımı oluşturur.

Figür, etüdün tamamında tek bağ içinde yazılı olduğundan, eşit yay kullanımı sağlanarak çalınabilir. Tel değişimi olan ölçülerde, sağ kol açısı iyi ayarlanmalıdır. Sol el açısından da parmak tutma tekniği önerilebilir.

Şekil 30. Etüt no:4, 31. ölçü

Teknik Özellikler: Etüt içerisinde toplam 3 ölçüde bulunan figür, %4 ile etütün en az yüzdeye sahip figürü olma özelliği taşır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 31-32-45'tir. Figür, altı adet sekizlik notanın bağısız olarak yazılmasından oluşur. Etütte, figürün tamamı Re kromatik ve Sol kromatik inici dizi olarak karşımıza çıkar. Diziler Re ve Sol boş telleri ile ilişkilendirilmiştir.

Re ve Sol boş tel ile ilişkilendirilen kromatik dizilerde, dizi sesleri konumunda olan notaların vurgulu çalınması önerilir. Boş teller ise baskı yapılmadan çalınmalıdır. Figürün çalımına, kromatik dizi çalışmaları ile de destek sağlanabilir.

4 Nolu Etüdün Sol El Kazanımları:

I. Pozisyon- açık konum, I-IV, I- flogele, I-III, I-II. Pozisyon geçişleri ile IV. pozisyon açık konum ve özellikle boş tel kapalı III. konum (29-30-33-34-38-41-42. ölçüler) çalıştırılmıştır. Etütte; 27-28-48-49-50-51-79-80-81. ölçülerde çift ses çalma kazanımı yer almaktadır.

4 Nolu Etüdün Sağ El Kazanımları:

Etütte; legato(bağlı) ile bağımsız yay teknikleri bir arada kullanılmıştır. 58 ölçüsünde bağlı notalar kullanılmıştır (%70). 14 ölçüsünde bağlı ve bağımsız notalar bir arada kullanılmıştır (%17). 9 ölçüsünde hiç bağ kullanılmamıştır (%11). Etütte; 27-28-48-49-50-51-79-80-81. ölçülerde çift ses çalma kazanımı sol elde olduğu gibi sağ elde de iki telden eşit gürültüde ses üretmek için gerekli sağ kol becerisi gelişir.

Etüt, legato (bağlı) çalabilme ve eşit hızda yay kullanımını becerisini geliştirici, kaliteli ses üretimine katkı sağlayan, tel değiştirmelerin kullanıldığı ölçüler için sürekli arşe kullanımını sağlayan, kromatik dizi,arpej ve çift ses çalma becerisi kazandırması açısından geliştirici bir etüttür.

A
1 **a** **Andante con moto**

mf

5 **a'**

9 **b**
dolce

13

17

B
20 **a**
p

21 **a'**

25 **b**
p

29

31

Şekil 31. Etüt no:5 sayfa 1

32

36 *a''*

38

39 *a'''*

41

42 *Coda*

44

46 *p*

48

50

52

54 *cresc.* *poco* *a*

56

58 *poco*

60

Şekil 32. Etüt no:5 sayfa 2

Etüt No: 5'e Genel Bakış

Re Minör tonda yazılmış olan toplam 61 ölçülük 5 nolu etüt, A B iki bölmeli şarkı formunda yazılmıştır. Andante tempodan biraz daha canlı çalınması istenen bu etüdün A bölümü a-a¹-b cümlelerinden oluşmaktadır. 1-5. ölçüler arası a, 5-9. ölçüler arası a¹, 9-20. ölçüler arası ise oldukça uzatılmış b cümlesinden meydana gelmektedir. 20. ölçüde başlayan B bölümü ise; a-a¹-b-a²-a³ cümleleri ile yazılmış olup, 44. ölçüden itibaren başlayan ve modülasyonlar barındıran güçlü bir codanın devam etmesi ile etüt sona ermektedir.

Etüdün Ölçü Bazında İncelenmesi

S.Lee Op.113 nolu metodun 5 numaralı etüdü (Şekil.33-34-35-36-37-38) ölçü bazında incelenmiştir.

Şekil 33. Etüt no:5, 1. ölçü

Teknik Özellikler: Etütte, figürden toplam 23 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaralı; 1-2-5-6-32-33-34-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59'dur. Figür etüdün, % 37'sini oluşturmaktadır. Bir adet ikilik nota ile dört adet sekizlik notanın bir bağ içinde yazımından oluşan figürde, ikilik nota ile sekizlik notalardan ilki de ayrı bir bağ ile bağlanmıştır. Etüdün en çok yüzdeye sahip figürüdür.

Figür, tek bağda yazıldığı için eşit hızda yay kullanımı faydalı olabilir. Hem parmak tutarak hem de eşit hızda yay kullanılarak çalınması figürü doğru ifade etmeye yardımcı olacaktır. Toplamda dört vuruşun tek bağda çalındığı bu figürler, diğer ölçüdeki figürlere bağlanmalıdır. Bunun için de özellikle her ölçünün sonundaki sekizlik notalar için, yeterince yay ayrılmalı ve o notalar daha uzun düşünülmelidir. İkilik notanın bağlandığı

sekizlik notanın değerini kısa kesmemek ve bağlanan notanın süresini doğru sayabilmek için, ikilik nota da sekizlik nota cinsinden çalınabilir.

Şekil 34. Etüt no:5, 4. ölçü

Teknik Özellikler: Etütte bu figürden 4 adet bulunmaktadır. Etüdün %6'sını oluşturan figürün bulunduğu ölçü numaraları; 4 ve 8'dir. Figürün yapısını bir adet noktalı dörtlükle bağlı sekizlik nota ile, bir adet dörtlük nota ve bir adet dörtlük sus oluşturmaktadır.

Noktalı dörtlük notaların vibratolu ve büyük yay kullanılarak çalınması önerilir. Figürün decresendo çalınması belirtildiğinden, sekizlik notaya ayrılan yayın baskısız ve küçük olması önerilir.

Şekil 35. Etüt no:5, 13. ölçü

Teknik Özellikler: Figür etüt içerisinde 2 ölçüde bulunmaktadır. % 3'lük bir orana sahip olan figürün bulunduğu ölçüler; 13 ve 17'dir. Figür, sekiz adet sekizlik notanın iki bağlı yazımından oluşmaktadır.

Parmak tutma tekniği kullanılarak, iki bağlı yay çalışması önerilebilir. Eşit olmayan, farklı hızda yay kullanımı ile crescendo ve decresendoların yapılması mümkün olabilir.

önemli bir özelliği olarak göze çarpmaktadır (12-13-17-18-22-23-27-38-39-42-43-57-59). Etütte, 9. ölçü ile 12. ölçü arasında, 9. ölçü ile 11. ölçü, 10. ölçü ile 12. ölçü yazım olarak farklı, sol elde pozisyon geçişi olarak aynıdır. Son iki ölçüde akor çalma konusunda katkısı olan bir etüttür. II.III. ve IV. Pozisyonların da öğrenciye aktif olarak çaldırıldığı ve tel değiştirmeler ile hem sağ hem sol elin desteklendiği sonuçlarına ulaşılabilir. Özellikle pozisyon değiştirmelerin, öğrenciye sol el hakimiyeti açısından oldukça faydalı olacağı söylenebilir.

5 Nolu Etüdün Sağ El Kazanımları:

Etütte; legato çalma üzerinde durulmuştur. 54 ölçüsünde bağlı notalar kullanılmıştır (% 86). 5 ölçüsünde bağlı ve bağısız notalar bir arada kullanılmıştır (%8). 2 ölçüsünde hiç bağ kullanılmamıştır (%3). 3 ve 7. ölçülerde bir çekip, üç vuruş itme olduğundan yay hızındaki bu farklılığın, crescendo nüans içinde gerçekleşebilmesi için, birinci vuruştaki çekilen dörtlük notanın baskısız ve hızla çekilerek, yayın üst yarısına kadar gelmesi, itilecek olan üç bağlı dörtlük notaların, crescendoyla çalınmasını kolaylaştıracaktır. Buradaki cresendonun sağlanması içinse, itilen birinci notanın küçük, ikinci notanın orta, üçüncü notanın ise büyük yay ayrılarak ve yay hızlandırarak planlanması önerilir.

Toplam 61 ölçülük etüdün büyük bölümü (54 ölçü), bağlı yay tekniği ile kullanılmıştır. Bu açıdan etüdün legato çalımını destekleyici nitelikte olduğu söylenebilir. Etüdün tonu olan Re minör dizi ve arpej çalışmaları 4 ve 8 bağlı olarak yapılabilir.

Özetle; sağ elde özellikle bağlı yay kullanımında;

- ✓ Tel değiştirmede sürekli arşe kullanımı
- ✓ Farklı hızda yay kullanımı
- ✓ Cresendo-decresendo, vurgu gibi nüans hareketlerini sağlamada
- ✓ Tonal diziler ile arpej çalma-çalıştırma yönlerinden katkısı olan bir etüttür.

6

A Moderato

1 *a*

f ben marcato

4

7

9 *a'*

10

13

15

16

19

Şekil 38. Etüt no:6 sayfa 1

22

25

28

Coda

31

33

34

37

40

Şekil 39. Etüt no:6 sayfa 2

Etüt No: 6'ya Genel Bakış

Fa Majör tonunda yazılmış olan toplam 42 ölçülük 6 nolu etüt, tek bölmeli şarkı formu olan A bölümünden oluşmaktadır. Etüt tek bir motif ve bu motifin defalarca üst üste gelmesiyle oluşturulmuştur. 1-9. ölçüler arası a, 9-16. ölçüler arası işlenmiş ve geliştirilmiş a¹ cümleleri ile başlamaktadır. 16. ölçüde başlayan ve 22. ölçüye kadar devam eden yapıyı cümle sonu uzama olarak düşünebiliriz. Etüdün, 22. ölçüden 33. ölçüye kadar olan bölümü ise köprü görevi görmekte olup 33. ölçüden başlayan codaya hazırlamaktadır. 33. ölçüden bitişe kadar ise coda yer almaktadır.

Etüdün Ölçü Bazında İncelenmesi

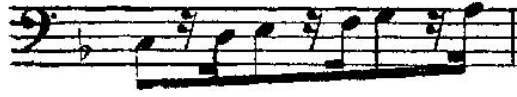
S.Lee Op.113 nolu metodun 6 numaralı etüdü (Şekil.41-42) ölçü bazında incelenmiştir.

Şekil 40. Etüt no:6, 1. ölçü

Teknik Özellikler: Etütte, figürden 28 adet bulunmaktadır. Toplam 42 ölçülük etüdün %64'ünü oluşturan bu figürün bulunduğu ölçü numaraları; 1-2-3-4-5-6-9-10-13-14-17-19-21-22-25-26-27-28-29-30-33-34-35-36-37-38-39-40'tır.Etüdün en çok yüzdeye sahip figürüdür. Figürün yapısı dört adet onaltılık notanın bir sekizlik ile bağlanması, ardından bir adet onaltılık sus, onaltılık nota,1 adet sekizlik nota, onaltılık sus ve onaltılık notanın bağısız olarak yazılmasından oluşur.

Dört onaltılık ve ona bağlı bir sekizlik notayı, yayın ökçesinden ortasına kadar çekerek çalıp, sustan faydalanarak, ardından gelen onaltılık notayı çalmak için, yayın tekrar ökçesine gelip, tekrar telin üzerine koyarak onaltılık notayı itip, sekizlik notaya ulaştırmak hedeflenmelidir. Yani, sustan sonra gelen onaltılık notaları sekizlik notanın aştığı olarak düşünmek doğru olabilir.

Şekil 41. Etüt no:6, 7. ölçü

Teknik Özellikler: Figür etüt içinde toplam 12 ölçüde yer almaktadır. %28'lik bir alanı olan figürün bulunduğu ölçüler; 7-8-11-12-15-16-18-20-23-24-31-32'dir. Etüdün en çok yüzdeye sahip ikinci figürüdür. Figürün yapısını bir adet sekizlik nota, onaltılık sus ve onaltılık notanın, üç kez ard arda bağısız olarak gelmesi oluşturur.

Figürün yazılmış olduğu kalıp içinde Do Majör ve Re Majör dizi çalışması önerilebilir.

6 Nolu Etüdün Sol El Kazanımları:

Arpejlerle gelen onaltılık notaların, kalıp halinde parmak tutarak çalınması, konumlardaki kalıbın öğrenilmesi açısından oldukça önemlidir. Etüt, en çok I. pozisyonda (%44) kalarak yazılmıştır. II. Pozisyon açık konum, yarımıncı konum, I. pozisyon, III. pozisyon kapalı konum, kalıpları üzerinde durulmuştur.

6 Nolu Etüdün Sağ El Kazanımları:

Etütte; legato ile bağısız yay teknikleri bir arada kullanılmıştır. 28 ölçüsünde bağılı ve bağısız notalar bir arada kullanılmıştır (%64). 14 ölçüsünde hiç bağ kullanılmamıştır (%32). Yayın telin üzerinden kaldırılıp, atak bir şekilde itmeye hazır olarak telin üzerine tekrar yerleştirilmesi sağ elde yay hakimiyeti sağlayacaktır. Sustan sonraki onaltılık notaların ısırtılarak (marcato) sekizlik notaya taşınması, yay kullanımı bakımından önemlidir.

A Allegro non troppo ma risoluto

1 **a** *f*

5 **b**

8 *f* *f* **a** 10

12 **b'**

15 **B** **a** *dolce*

18

21

24 **a'** *dolce*

Şekil 42. Etüt no:7 sayfa 1

27

30

33

36

39

42

45

48

50

A

a

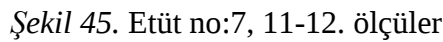
b

Coda

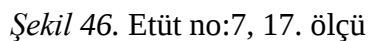
f

p

Şekil 43. Etüt no:7 sayfa 2

Dörtlük nota değerlerinin az çekilerek, sekizlik nota değerlerinin baskısız ve hızlı itilerek başlangıç noktasına dönülmesi önerilmektedir.

Bağ içindeki notalara eşit yay kullanımı önerilebilir. Kitap içinde çarpma kullanılan ilk etüt olduğu için, burada öğrenciye çarpma notasının çalınış biçimi gösterilmeli ve çarpma

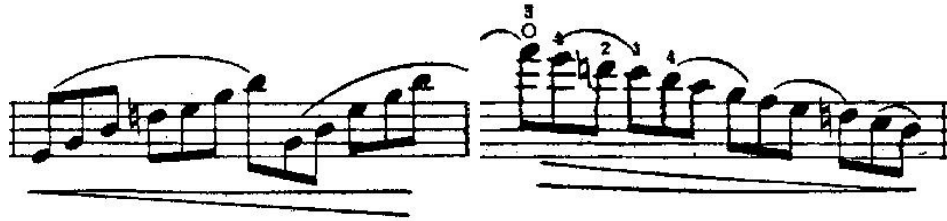
notasının yer aldığı bölümün tekrarlatılması önerilir. Çarpmadan sonra gelen asıl notanın önemsenerek duyurulması önemlidir.

Şekil 47. Etüt no:7, 21. Ölçü

Teknik Özellikler: Figür tek bağ içerisinde yazılmış 3 adet üçleme nota ve bağısız olarak yazılmış dörtlük notadan oluşmaktadır. Üçleme notalardan sonuncusunda çarpma bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 21-22'dir.

Yayı idareli kullanarak, bağın sonundaki son üç sekizlik nota için büyük yay ayırmak, istenen cresendoyu yapmak açısından gereklidir. Çarpma için yayı durdurmak gerekir. Çarpmanın olduğu asıl nota duyurulmalı ve önemlendirilmelidir.

Şekil 48. Etüt no:7, 23-24.ölçüler

Teknik Özellikler: Etütte figürden 5 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 23-24-46-47'dir. Figür etüdün %8'ini oluşturmaktadır. Figür, 12 adet sekizlik notanın farklı bağ grupları içerisinde yazımından oluşur.

Figürün bulunduğu bağ grupları farklılık gösterdiğinden, yay hızı konusunda dikkat edilmesi önerilir. Ayrıca arpej çalışmalarının yapılması da öğrencinin figürü çalışmasına katkı sağlayıcı olacaktır.

7 Nolu Etüdün Sol El Kazanımları:

Sol elde çarpma, pozisyon geçişi, artikülasyon, arpej çalma konularının özellikle pekiştirildiği bir etüttür.

7 Nolu Etüdün Sağ El Kazanımları:

Peş peşe gelen farklı bağ kullanımlarıyla yay hızı konusunda gelişime katkıda bulunan bir etüttür. Etütte; legato (bağlı) ile bağımsız yay teknikleri bir arada kullanılmıştır. 32 ölçüsünde bağlı notalar (%61). 13 ölçüsünde bağlı ve bağımsız notalar bir arada kullanılmıştır (%25). 6 ölçüsünde hiç bağ kullanılmamıştır (%11).

Toplam 51 ölçülük bu etüdün 32 ölçüsünde (%61), legato yay tekniği kullanılmıştır. Etüdün genelinde sekizlik notaların farklı bağ şekilleri ile çalınması hedeflenmiştir. Bunun için, dizilerin tek bağ içerisinde 6-8-12 bağlı çalınması önerilebilir. Farklı bağ şekillerinin koparılmadan çalışılması etüdün diğer bir sağ el kazanımıdır.

A**a**₁ Allegro deciso

4

7

10

13

17

21

24

27

B

a

Şekil 49. Etüt no:8 sayfa 1

27 *dolce* **b**

30

33

36 39

A

40 *f* **a**

43 *f* **b'**

46

49 *f* **Codetta** *cresc.*

52 *f* *ff* *ff* *ff* 54

Şekil 50. Etüt no:8 sayfa 2

Etüt No: 8' Genel Bakış

Do Majör tonunda yazılmış olan toplam 54 ölçülük 8 nolu etüt, A B A üç bölmeli şarkı formunda yazılmıştır. Kararlı bir çabuklukta (allegro deciso) çalınması istenmiştir. Etüdün A bölümü, a-a¹-b-b¹ cümlelerinden oluşmuştur. 1-5. ölçüler arası a, 5-9. ölçüler arası a¹, 9-13. ölçüler arası b, 13-20. ölçüler arası b¹ cümleleri olarak yazılmıştır. 17-20. ölçüler arası ise, B bölümü olarak başlayan bölüme köprü olarak yazılmıştır. Etüdün B bölümü, 20. ölçüde başlamaktadır. Bu bölüm, 20-28. ölçüler arası a, 28-40. ölçüler arası b cümlelerinden oluşmaktadır. 38 ve 39. ölçüler köprü görevi görmekte olup, 40. ölçüdeki A bölümüne hazırlık görevi görmektedir. 40-44. ölçüler arası a, 44-50. ölçüler arası a¹ cümleleri bulunmaktadır. 48 ve 49. ölçüler a¹ cümlesinin uzayan bölümü olarak 50. ölçüde başlayan codetta bölümüne bağlanmaktadır.

Etüdün Ölçü Bazında İncelenmesi

S.Lee Op.113 nolu metodun 8 numaralı etüdü (Şekil.52-53-54-55-56) ölçü bazında incelenmiştir.

Şekil 51. Etüt no:8, 1. ölçü

Teknik Özellikler: Figürden etüt içerisinde toplam 7 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 1-5-20-24-40-44-53'dir. Figür etüdün %13'ünü oluşturmaktadır. Figürün yapısını noktalı sekizlikle bağlı, iki adet otuz ikilik ve bir adet dörtlük, bağısız olarak yazılmış 1 adet dörtlük nota oluşturur. Bu yapı ölçü içerisinde iki kez yazılmıştır.

Bu figür artiküle çalışması olarak düşünülebilir. Parmakların aynı anda tel üstünde (do sesinde) olmasının önemi vurgulanmalı. Parmakların Do sesinden (4. parmak) tek tek kaldırılarak seslerin ritim içinde temiz artiküle edilmesi önemsenmelidir. 6/4'lük ölçüdeki

iki dörtlük notanın çekilerek, bir dörtlük notanın itilmesiyle oluşan yay hz farklılığına dikkat edilmesi, bunun için de yavaş çekip, baskısız hızlı itme uygulanması önerilir. Çekilen iki vuruşluk yayda, yayın hızının değiştirilmeden sonuna kadar aynı hızda götürülmesi önerilir.

şekil 52. Etüt no:8, 2. l

Teknik zellikler: Figürden etüt içerisinde toplam 13 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 2-3-6-7-22-23-27-41-42-45-46-50-51'dir. Figür etüdün %23'ünü oluşturmaktadır. Figürün yapısı, bir adet dörtlük nota ve iki bağlı on adet sekizlik notanın yazımından oluşur.

İki bağlı notaların alımda yay baskısı değişmeden, yay değişimlerinin yapılması (eken yay-iten yay) , bunun için de ikinci seslerin yeterince uzun düşünülmesi önerilmektedir. Sol elde parmak tutma önemsenmelidir. Bu figür çıkıcı arpejlerin yapısı gereği crescendo ile karşımıza çıkar. Bunun için sağ elde fazladan baskı uygulamadan sadece yayı gittikçe büyüterek cresendoya ulaşabiliriz.

şekil 53. Etüt no:8, 13. l

Teknik zellikler: Figürden etüt içerisinde toplam 6 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 9-10-11-13-14-15' tür. Figür etüdün %11'ini oluşturmaktadır. Figürün yapısını tek bağ içerisinde , üç adet dörtlük nota ve yine tek bağ içerisinde bir adet noktalı dörtlük , bir adet sekizlik ile bir adet dörtlük nota oluşturur.

Figürdeki çıkıcı arpejin son sesine ulaşırken birinci sese az, ikinci sese orta, son sese büyük yay kullanırken, inici arpejde de birinci sese büyük yay, ikinci sese orta, son sese az yay kullanımının decresendoyu sağlayacağı önerilmektedir.

Şekil 54. Etüt no:8, 12. ölçü

Teknik Özellikler: Figürden etüt içerisinde toplam 3 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 12-30-34' tür. Figür etüdün %5 sini oluşturmaktadır. Figürün yapısı tek bağ içerisinde 6 adet sekizlik notanın yazımından oluşur. Bir ölçü, figürün iki kez yazımından oluşmaktadır.

Altere seslerin entonasyonun doğru olabilmesi adına, bağ içerisinde bulunan sekizlik notaların öncelikli olarak detache çalınması, doğru entonasyon elde edildikten sonra ise altı bağlı çalma geçilmesi önerilebilir. Sekizlik nota sürelerinin eşit duyulabilmesi için, bağ içerisinde yayı durdurarak çalışmak faydalı görülebilir. Bir tam yayda altı notayı eşit duyurabilmek için ya da başka deyişle altı notaya eşit yay ayırabilmek için, çekerken ve iterken altı notanın her birini durdurarak (bağlı staccato) çalınması önerilir.

Şekil 55. Etüt no:8, 21. ölçü

Teknik Özellikler: Figürden etüt içerisinde toplam 2 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 21 ve 26' dır. Figürün yapısı iki adet noktalı ikilik notanın yazımından oluşur.

İkinci noktalı ikilik notanın trill ile çalınması istenmektedir. Her iki noktalı ikilik notanın altında da vurgu işareti bulunması sebebiyle, yayın hızlı kullanımı önerilir. Dördüncü ve ikinci parmakta gelen trili çalabilmek için, bu parmakları güçlendirmeye yönelik artikülasyon çalışması önerilir. İkinci gelen trilli notadan sonraki süslemenin doğru ifadesi için yay ayırmaya özen gösterilmelidir.

8 Nolu Etüdün Sol El Kazanımları:

Sol elde artikülasyon, parmak tutma, pozisyon geçişi, trill, arpej çalma konularında katkıda bulunmaktadır.

8 Nolu Etüdün Sağ El Kazanımları:

Farklı hızda yay kullanımı, vurgulu nota çalımı, çıkıcı arpejlerde crescendo için yayın boyutunu büyütme, inici arpejlerde yayın boyutunu küçültme (nüanslara yönelik yay kullanımı) konularında katkı sağladığı düşünülmektedir.

16-17-18-19-27-30-31-34-35-36-37. ölçüleri farklı ritim kalıpları ile yazılmış olsa da , toplamda üç vuruş çekip üç vuruş itme, yani özetle eşit yay kullanımı söz konusudur.

A Allegro brillante

1 *a*

6

11

16

21

24

26

28

B

30 *a*

con eleganza

33 *a*

Şekil 56. Etüt no:9 sayfa 1

36 *b*

dolce

39

42 *cresc.*

45 *a*

con eleganza

49 *1 ma*

52

55 *Codetta*

f

59 *f*

p

62 *ff* *ff* *ff*

Şekil 57. Etüt no:9 sayfa 2

Etüt No: 9'a Genel Bakış

La Majör tonunda yazılmış olan toplam 63 ölçülük 9 nolu etüt, A B iki bölmeli şarkı formunda yazılmıştır. Parlak bir çabuklukla (allegro brillante) çalınması istenmiştir. Etüdün A bölümü, a ve a¹ cümlelerinden oluşmaktadır. 1-9 ölçüler arası a, 9-30. ölçüler arasında ise a¹ cümleleri bulunmaktadır. Fakat a¹ cümlesi, 13. ölçüdeki motif kullanılarak genişletilmiş, geliştirilmiş ve B bölümüne kadar taşınmıştır. Etüdün B bölümü 30. ölçüde başlamakta olup; a-a-b-a¹ cümlelerinden oluşmaktadır. 30-38. ölçüler arası iki kez yinelenen a cümlesi, 38-46. ölçüler arası b cümlesi olarak yazılmıştır. b cümlesi içerisinde bulunan 42. ve 46. ölçüler arası köprü görevi görmektedir. 46. ölçüde başlayan a cümlesiyle birlikte, incelikli bir çalım (con eleganza) istenmiştir. 54 ve 55. ölçüler köprü görevini üstlenip, 56. ölçüde melodiye codetta bölümüne bırakmıştır.

Etüdün Ölçü Bazında İncelenmesi

S.Lee Op.113 nolu metodun 9 numaralı etüdü (Şekil.59-60-61-62-63-64) ölçü bazında incelenmiştir.

Şekil 58. Etüt no:9, 1. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 14 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 1-3-9-11-13-14-15-19-22-23-24-28-56-58'dir. Figür etüdün %21'ini oluşturmaktadır. Figür bir adet ikilik nota ile sekizlik notanın bağlanması ve üç adet sekizlik notanın tek bağ içerisinde yazımından oluşmaktadır.

Bu figürde çeken ve iten yay hızı farklılıkları olduğu için, bu konuya dikkat edilmesi önerilir. Arpejlerle gelen bu figürde, tonalite göz önünde bulundurularak, açık konum ve parmak tutma ile kalıbı hazırlama önerilmektedir.

Şekil 59. Etüt no:9, 5. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 2 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 5 ve 6'dır. Figür etüdün % 3 'ünü oluşturmaktadır. Figürün yapısını, 4 adet bağlı sekizlik nota ile, bir noktalı dörtlük ile bağlı yazılan bir adet sekizlik nota oluşturur.

Figür, bulunduğu iki ölçüde de crescendo ve decrescendo işaretleri kullanılarak yazılmıştır. İstenen bu gürlük kavramlarını yapabilmek için, ilk bağ içinde yazılan 3. ve 4. sekizlik notaların çalımı sırasında büyük yay kullanılarak cresendoya ulaşılabilir. Noktalı dörtlüğün çalımına da büyük yay ayrılıp, sekizlik notanın süresini kısaltmadan küçük yay kullanımı ise decresendoyu sağlamada uygulanabilir. İten yayda gelen bağlı staccatodaki ikinci notanın ısırtılarak, durdurulması önerilmektedir.

Şekil 60. Etüt no:9, 17. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 14 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 17-18-26-27-30-31-34-35-46-47-50-51-60-61'dir. Figür etüdün %21'ini oluşturmaktadır. Figürün yapısını, tek bağ içerisinde üç zamanlı olarak yazılmış altı adet sekizlik nota ile, bağısız olarak yazılmış bir adet ikilik nota oluşturur. Ancak figürün yapısı, 30-31-34-35-46-47-50-51. Ölçülerde üçüncü vuruşta gelen ikilik değer yerine, iki dörtlük notadan oluşur.

Figürün içindeki bağ itibari ile iki vuruş çekme ve iki vuruş itme söz konusudur. Dolayısıyla eşit hızda yay kullanımı önemsenmelidir.

Şekil 61. Etüt no:9, 32. ölçü

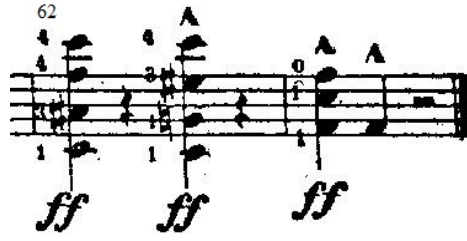
Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 4 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 32-36-48-52'dir. Figür etüdün %6'sını oluşturmaktadır. Figürün yapısını, üç zamanlı olarak yazılmış 3 adet sekizlik nota, 1 adet dörtlük nota, yine üç zamanlı olarak yazılmış 3 adet sekizlik ve 1 adet dörtlük notanın yazımı oluşturur. Figürün çalımını şekillendiren ise, yazılan bağ biçimidir. İlk bağ, 3 adet sekizlik, 1 adet dörtlükle kendi içinde bağlı 1 adet sekizlik notayı kapsarken; ikinci bağ 2 adet sekizlik ve 1 adet dörtlük notayı kapsamaktadır.

Figürde eşit bölmeli yay kullanımı uygulanabilir. Dörtlük nota ile bağlı sekizlik notanın vuruşunun tam çalınabilmesi için, aynı bağ içerisinde önce üç adet sekizlik şeklinde çalınabilir.

Şekil 62. Etüt no:9, 33. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 12 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları 33-37-38-39-40-41-42-43-49-53-54-55'dir. Figür etüdün %18'ini oluşturmaktadır. Figürün yapısını, bağ şekilleri farklı, üç zamanlı olarak yazılmış 12 adet sekizlik nota oluşturmaktadır.

Şekil 63. Etüt no:9, 62. ölçü

Teknik Özellikler : La Majör Mi Majör ve La Majör yani I-V-I otantik kadans akor bağlantısı söz konusudur.

Etüdün son iki ölçüsünü oluşturan figürde, 62. ölçüde yer alan dört sesli akorlar kırılarak, 63. ölçü birinci vuruşta yer alan üç sesli akorun ise aynı anda çalınması önerilmektedir. Akorlar için kalıbın düşünülerek hazırlanması önerilmektedir.

9 Nolu Etüdün Sol El Kazanımları:

Flögele çalımı, arpej, açık konum, yarımınıcı pozisyon, kromatik geçişler, parmak tutma, artikülasyon, akor çalma konularında geliştirici bir etüt olduğu düşünülmektedir. Aynı seste pozisyon değişikliği (16. ölçü) de etüdün bir diğer kazanımıdır.

9 Nolu Etüdün Sağ El Kazanımları:

Etüdün, eşit ve farklı hızda yay kullanımı, bağlı staccato, baskılı çalım (vurgu), nüansa uygun yay kullanımı konularında katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

10

A Allegro moderato

1 **a** *con grazia* 3^{ia} 2da

4 **a'**

8 **a**

11 **a''** 3^{ia} 2da

14 **B** **a** 16 **a** *f*

18

21 **a'**

24 **a** *f*

Şekil 64. Etüt no:10 sayfa 1

27

29 *a''*

32 *A*
a
con grazia

36 *a'*

40 *a*

43 *a''*
3za
2da

46

48

50 *Codetta*

53

Şekil 65. Etüt no:10 sayfa 2

Etüt No: 10'a Genel Bakış

Re Majör tonunda yazılmış olan toplam 54 ölçülük 10 nolu etüt, A B A üç bölmeli şarkı formunda yazılmıştır. Hızlı tempoda ve müteşekkir bir anlatımla (*con grazia*) çalınması istenmiştir. İlk bölüm olan A bölümü, a-a¹-a-a² cümlelerinden oluşmaktadır. 1-5. ölçüler arası a cümlesi, 5-9. ölçüler arası a¹ cümlesi, 9-13. ölçüler arası tekrar a cümlesi ve 13-17. ölçüler arası a² cümleleri bulunmaktadır. Etüdün B bölümü 17. ölçüde başlamakta olup; a-a¹-a-a² cümlelerinden oluşmaktadır. 17-21. ölçüler arası a cümlesi, 21-25. ölçüler arası a¹ cümlesi, 25-29. ölçüler arası tekrar a cümlesi, 29-33. ölçüler arası ise a² cümlesinden oluşmaktadır. 33. ölçü ile birlikte A bölümü olan son bölüm başlamaktadır. Bu bölüm a-a¹-a-a² cümlelerinden oluşmuştur. Bu bölümde yine müteşekkir bir anlatım ile çalınması istenmiştir. Son bölüm; 33-37. ölçüler arası a cümlesi, 37-41. ölçüler arası a¹ cümlesi, 41-45. ölçüler arası içinde işlemeler barındıran bir a cümlesi ve 45-50. ölçüler arası a² cümlelerinden oluşmaktadır. 48. ve 49. ölçüler cümleyi uzatmış, 50. ölçüde ise *codetta* başlayıp, etüdü sonlandırmıştır.

Etüdün Ölçü Bazında İncelenmesi

S.Lee Op.113 nolu metodun 10 numaralı etüdü (*Şekil.67-68-69-70-71-72-73-74*) ölçü bazında incelenmiştir.

Şekil 66. Etüt no:10, 1. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 6 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 1-3-9-11-33-35'dir. Figür etüdün %11'ini oluşturmaktadır. Figür yapısını, tek bağ içerisinde yazılmış 8 adet onaltılık nota, 1 adet noktalı sekizlik ile bağlı onaltılık nota ve bağısız olarak yazılmış noktalı sekizlik ve onaltılık nota oluşturur.

Bütün yay kullanımıyla, yayın uç kısmında gelen staccato ve noktalı sekizlik, staccato gelen onaltılık notanın çalınmada, her nota için yayın ısırtılması, karakterin ifadesi için gereklidir. Atak ve keskin bir yay kullanımı önerilir. Bunun için, Re Majör tonunda, yayın orta ile üst yarısında sekizlik staccato ve yayın uç kısmında noktalı sekizlik ve onaltılık ritimle staccato karakterinde gam çalışması önerilmektedir. Ayrıca uçta gelen staccato karakterine ek olarak, uçta gelen tel değıştirme hareketi de düşünülerek planlanmalıdır.

Şekil 67. Etüt no:10, 5. Ölçü

Teknik Özellikler: Etütte bu figürden 8 adet bulunmaktadır. Bulunduğu ölçü numaraları; 5-13-17-21-25-29-37-45'dir. Figür etüdün %14'ünü kapsamaktadır. Figürün yapısı, bağ içinde yazılmış 8 adet onaltılık nota, noktalı sekizlik ve onaltılık nota ile; ayrı bir bağ içinde yazılmış noktalı sekizlik ve onaltılık notadan oluşmaktadır.

Figürde, üç vuruş çekilip, üst yarıda gelen bir vuruşluk noktalı sekizlik ve onaltılık değerin, bütün yayda itilmesi gerekmektedir

Şekil 68. Etüt no:10, 6. Ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 7 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 6-7-38-39-50-51-52'dir. Figür etüdün %13'ünü oluşturmaktadır. Figür yapısını, 1 adet ikilik nota ile bağlı noktalı sekizlik ve onaltılık nota ve ayrı bir bağda yazılmış 1 adet noktalı sekizlik ve onaltılık nota oluşturur.

Bağın sonunda ve yayın üst yarısında gelen noktalı (staccatolu) notanın ısırtılarak karakterinde çalınması, etüdün genel karakterini yansıtmaya bakımından önemlidir. Bu tartımda yayın üst yarısında, gam ve arpej çalışmaları, yay hareketinin pekişmesi bakımından önerilir.

Şekil 69. Etüt no:10, 8. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 4 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 8-15-40-47'dir. Figür etüdün %7'sini oluşturmaktadır. Figürün yapısı, 1 adet noktalı sekizlik ile 1 adet onaltılık notanın dört kez ard arda, dört bağlı yazımından oluşmaktadır.

Bağ içinde noktalı notaları vibratolu çalıp, onaltılık notalara kadar taşınması ve bunun pekiştirilmesi için de gamların bu figürle çalınması önerilir.

Şekil 70. Etüt no:10, 18. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 2 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 18-26'dır. Figür etüdün %4'ünü oluşturmaktadır. Figür yapısını, 1 adet dörtlük nota ve bu dörtlük notaya bağlı noktalı sekizlik nota, 1 adet onaltılık nota ve 1 adet dörtlük nota oluşturmaktadır. Bu notaların hepsi tek bir bağ içerisinde yazılmıştır. Bağısız olarak yazılan 1 adet onaltılık nota ise ölçünün sonunda gelmektedir.

Şekil 71. Etüt no:10, 19. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 4 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 19-20-27-28'dir. Figür etüdün %7'sini oluşturmaktadır. Figür yapısını, tek bağ içerisinde yazılmış 12 adet onaltılık nota ile 1 adet noktalı sekizlik ve 1 adet onaltılık nota oluşturmaktadır.

Figürün tamamı tek bağ içerisinde yazıldığından ve tek arşede dört vuruşu çalmak gerektiğinden, bu figürde doğru arşe bölümlemesi önem kazanmaktadır. Arşeyi nota değerlerine ve nota sayısına eşit bölmek için dizi çalışması önerilebilir. Son vuruşta yer alan noktalı sekizlik ve onaltılık notanın da vuruşunun doğru duyurulması için yayın idareli kullanımı önerilmektedir.

Şekil 72. Etüt no:10, 22. ölçü

Teknik Özellikler: Etütte bu figürden 2 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 23-24'dür. Figür etüdün %4'ünü oluşturmaktadır. Figür yapısını, bağısız olarak yazılmış 1 adet sekizlik ve nota ve sekizlik sus, tek bağ içerisinde yazılmış 1 adet dörtlük notaya bağlı noktalı sekizlik nota, bir adet onaltılık nota ve bağısız olarak yazılmış noktalı sekizlik nota ve onaltılık nota oluşturmaktadır.

Vurgunun sağlanması için, yay hızlı çekilirken sol elde de vibrato yapılması önerilmektedir. 23 ve 24. Ölçülerdeki figür birbirinden farklıdır. 23. Ölçüde sondaki

noktalı sekizlik ve onaltılık bağısızken, 24. ölçüde bağlıdır. 24. ölçüde gelen bağlı notanın hızla itilip, 25. ölçüdeki figürün çalınabilmesi için, ökçeğe kadar gelinmesi önerilir.

Şekil 73. Etüt no:10, 53. ölçü

Teknik Özellikleri: Figürden etüt içerisinde 1 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numarası; 53'tür. Akor sesi olarak yazılmıştır ve etüt içerisinde %1.8'lik bir alanı kapsamaktadır.

10 Nolu Etüdün Sol El Kazanımları:

Genel olarak diziler halinde gelen figürlerde kalıp çok önemlidir. Geçilecek olan pozisyona kalıp olarak düşünerek, seslerin aralıklarını planlayarak seslerin kalıbını hazırlamak, öğrenciye kazandırılmak istenen sol el davranışıdır.

10 Nolu Etüdün Sağ El Kazanımları:

1. ölçüde gelen figür ile 5. ölçüde gelen figür birbirinden farklıdır. Sağ elde yay kullanımı bakımından, 5. ölçüdeki figür ile, 6. ölçüdeki figür aynıdır. Ritimdeki farklılıklara rağmen her ikisinde de üç vuruş çekilip, üst yarıda gelen bir vuruşluk noktalı sekizlik onaltılık değer, bütün yayda itilmesi gerekmektedir. Çünkü 6. ölçüde de aynı hareketin tekrarlanması beklenmektedir. 1. ölçüdeki figürden bu grubu ayırmak oldukça önemlidir. Çünkü 1. ölçüdeki figürde beklenen üç vuruşun bütün yay çalınıp, yayın uç kısmında kalarak, noktalı sekizliği itip, onaltılık staccato notayı çekmek ve ardından gelen 2. ölçüdeki figür için, iterek bütün yayın kullanımı beklenmektedir. 48 ve 49. ölçülerde, çekip itme işleminde hız farklılıkları düşünülmelidir. 6. ölçüdeki karakter, etüdün codetta bölümü olan 50-51-52. ölçülerinde de bulunmaktadır.

The image displays a musical score for the bass line of 'The Swan' by Camille Saint-Saëns. The score is written on a single staff in bass clef, with a key signature of one flat (B-flat) and a 4/4 time signature. The tempo is marked 'Allegretto' and the dynamics are 'p' (piano) and 'con espressione' (with expression). The score is divided into measures, with measure numbers 1, 5, 8, 11, 15, 18, 22, and 26 indicated. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, slurs, and fingerings. The score is presented in a clear, legible format, suitable for a music book or a digital score display.

79

30

33

36

A
a
p

39

b

43

46

Codetta

49

52

54

Şekil 75. Etüt no:11 sayfa 2

Etüt No: 11'e Genel Bakış

Sol Majör tonunda yazılmış toplam 55 ölçülük 11 nolu etüt, A B A üç bölmeli şarkı formunda yazılmıştır. Çabukça bir tempoda ve etkin, dokunaklı, yoğun bir anlatımla (*con espressione*) çalınması istenmiştir. A bölümü; a-b-a-b cümlelerinden oluşmaktadır. Bölüm; 1-5. ölçüler arası a cümlesi, 5-9. ölçüler arası b cümlesi, 9-13. ölçüler arası yinelenen a cümlesi ve 13-17. cümleler arası yinelenen b cümlelerinin dizilmesinden meydana gelmiştir. 17. ölçüde başlayan B bölümü, ilk motifin ard arda gelerek oluşturduğu bir kısım niteliğinde yazılmıştır. Aynı motifin farklı perdelerden duyulması özelliğini taşımaktadır. 35-39. ölçüler arası köprü görevini üstlenerek, 39. ölçüde A bölümünü başlatmıştır. 39-43. ölçüler arası a cümlesi, 43-51. ölçüler b cümlesi olarak yazılmışlardır. 47 ve 51. ölçüler arası, bir işleme ve codettaya hazırlık ölçüleri olarak görülebilir. Etüt, 51. ölçüde başlayan codetta bölümü ile sona ermiştir.

Etüdün Ölçü Bazında İncelenmesi

S.Lee Op.113 nolu metodun 11 numaralı etüdü (*Şekil.77-78-79-80-81*) ölçü bazında incelenmiştir.

Şekil 76. Etüt no:11, 1. ölçü

Teknik Özellikler: Figürden etüt içerisinde toplam 23 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 1-3-5-6-7-8-9-11-13-14-15-16-17-19-36-37-38-39-41-43-44-45-46'dır. Figür etüdün % 41'ini oluşturmaktadır. Figürün yapısını; tek bağ içerisinde yazılmış 8 adet sekizlik nota oluşturmaktadır. Figür etüdün en çok yüzdeye sahip olan figürüdür.

Bu figürde arşeyi nota değerlerine ve sayısına doğru bölümlemek önemsenmelidir. Bir tam yayda sekiz notayı eşit duyurabilmek için, sekiz notanın her birinin durdurularak (bağlı staccato) çalınması önerilir. Nüans için eşit olmayan idareli yay kullanımı önerilmektedir. Cresendonun sağlanması için, baş sonundaki notaya büyük yay ayırmak ve yayın hızını artırarak o notaya ulaşmak gerekir.

Şekil 77. Etüt no:11, 2. ölçü

Teknik Özellikler: Figür etütte toplam 8 ölçüde bulunmaktadır. Etütte %14'lük bir alan kaplayan figürün bulunduğu ölçü numaraları; 2-4-10-12-18-20-40-42'dir. Figür, 1 adet ikilik nota ve 1 adet dörtlük notanın tek bağ içerisinde yazımından ve son vuruşta bulunan 1 adet dörtlük sustan oluşmaktadır. Etüdün tamamında, figür 76'nın hemen ardından yazılmakta olup, figür 77, figür 76 ile birleştğinde etüdün ilk motifini oluşturmaktadır.

Figürün bulunduğu tüm ölçülerde nüans olarak decresendo kullanılmıştır. Geciktiren birinci notaya çok yay ayırıp, geciken sese az yay ayırmak, decresendoyu gerçekleştirebilmek için gereklidir.

Şekil 78. Etüt no:11, 21. ölçü

Teknik Özellikler: Etütte bulunan bu figürün iki ölçünün birlikte incelenmesiyle anlam kazanacağı düşünülmektedir. Figür iki ölçüyü kapsayacak şekilde düşünülürse, figürün bulunduğu ölçü numaraları; 21-22, 23-24, 25-26, 27-28, 29-30'dur. Figür etüdün % 18'ini

oluşturmaktadır. Figürün yapısını; tek bağ içerisinde yazılmış 9 adet sekizlik nota ile, 1 adet sekizlik sus ve yine tek bağ içerisinde yazılmış 3 adet dörtlük nota oluşturmaktadır.

Sustan sonra iten yayda gelen bu nüansın gerçekleşebilmesi için ilk ve son notaya küçük yay ayırıp, ortadaki notaya büyük yay ayrılması önerilir.

Şekil 79. Etüt no:11, 31-32. ölçüler

Teknik Özellikler: Etütte bulunan bu figürün, figür 4'te olduğu gibi iki ölçünün birlikte incelenmesiyle anlam kazanacağı düşünülmektedir. Figür iki ölçüyü kapsayacak şekilde düşünülürse, bulunduğu ölçü numaraları; 31-32, 47-48, 49-50,'dir. Figür etüdün % 11'ini oluşturmaktadır. Figürün yapısını; tek bağ içerisinde yazılmış 9 adet sekizlik nota ile, ikinci bir bağ içinde yazılmış olan 4 adet sekizlik ve üçüncü bir bağ içinde yazılmış 3 adet sekizlik nota oluşturmaktadır.

Bir önceki figürle benzerlik taşıyan bu figürün, bağlı staccato tekniği ile çalışılması önerilebilir. Bağ sonlarının kısa kesilmemesi, eklenen son sekizlik notaya büyük yay ayrılması önerilir.

Şekil 80. Etüt no:11, 51. ölçü

Teknik Özellikler: Figürden etüt içerisinde toplam 3 adet bulunmaktadır. Figürün bulunduğu ölçü numaraları; 51-52-53'tür. Figür etüdün % 5'ini oluşturmaktadır. Figürün yapısını, tek bağ içerisinde yazılmış 5 adet sekizlik nota ve ikinci bağ içerisinde yazılmış 3 adet sekizlik nota oluşturmaktadır.

11 Nolu Etüdün Sol El Kazanımları:

Sol elde pozisyon geçişi, flogele, arpej çalma konuları açısından katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

11 Nolu Etüdün Sağ El Kazanımları:

Eşit hızda yay kullanımı, farklı hızda yay kullanımı, nüanslara uygun yay kullanımı, iten yaylara ısırtarak başlama konularında katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

12

Moderato
1 **Giriş**

4 7 10 13 16 19 22

f *p con agilita* *2da*

Şekil 81. Etüt no:12 sayfa 1

25

28

dolce

31

34

Bitiş karakterinde

37

p tranquillo

40

p

Codetta

43

46

f

Şekil 82. Etüt no:12 sayfa 2

Etüt No: 12'ye Genel Bakış

Mi Bemol Majör tonda 6/8'lik ölçüde yazılmış olan toplam 49 ölçülük 12 nolu etüt, giriş niteliği taşıyan bir yapı ile başlayıp tek bölmeli şarkı formunda yazılmıştır. Ilımlı ve orta karar bir tempoda çalınması istenmiştir. Etütteki giriş bölümü 1 ve 9. ölçüler arasında yazılmıştır. Yapı itibari ile kitap içerisinde giriş cümlesiyle başlayan tek etüttür. 9. ölçüden itibaren girgin, çevik bir deyişle (con agilita) anlatım istenmektedir. A bölümünde cümleler kesitlerine virgüllerle ayrılmış olarak gösterilmişlerdir. Virgülle ayrılan bu bölümler incelendiğinde, benzer yapıların farklı yay şekilleriyle yazılmış olan durumlarını görebiliriz. 37. ölçü itibariyle buraya kadar taşınan çevik yapı, yerini sakin ve rahat (tranquillo) bir anlatıma bırakmıştır. Aynı zamanda bu bölüm bitiş karakterinde olup, 45. ölçüde yerini codettaya bırakmış ve etüt sonlanmıştır.

Etüdün Ölçü Bazında İncelenmesi

S.Lee Op.113 nolu metodun 12 numaralı etüdü (Şekil.83-84-85-86-87-88-89-90-91) ölçü bazında incelenmiştir.

Şekil 83. Etüt no:12, 1. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 3 adet bulunmaktadır. Figür etüdün %6'sını oluşturmaktadır. Bulunduğu ölçü numaraları; 1-3-6'dır. Figürün yapısı, tek bağ içerisinde yazılmış 4 adet onaltılık ve 1 adet sekizlik nota ile, ikinci bir bağ içerisinde yazılmış olan 1 adet dörtlük ve 1 adet sekizlik notanın yazımından oluşmaktadır. Figürün dörtlük notayla bağı sekizlik nota bölümü, bulunduğu 1 ve 3. ölçülerde çift ses, 5. ölçüde ise tek ses biçiminde yazılmıştır.

Mi bemol Majör arpej ile karşımıza çıkan figürün ilk kalıbı ve ardından gelen çift seslerle kalıbı düşünmek doğru olur. Ses temizliği için, son sekizlikteki açık konumu hazırlamak gerekmektedir. Çift teldeki seslerin eşit duyulması için, sağ kol yüksekliğinin

değişmemesine özen gösterilmelidir. 3. ölçüden 4. ölçüye geçerken, çift sesteki pozisyon değişikliği önemsenmelidir. Kalıp olarak pozisyon geçişi düşünülmelidir.

Şekil 84. Etüt no:12, 5. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 1 adet bulunmaktadır. Figür etüdün %2 'sini oluşturmaktadır. Bulunduğu ölçü numarası; 5'tir. Figürün yapısı, iki ayrı bağ içinde bulunan notalardan oluşmaktadır. Birinci bağ içerisinde, 4 adet onaltılık ve 1 adet sekizlik nota; ikinci bağ içerisinde 1 adet noktalı sekizlik nota ile 3 adet onaltılık nota bulunmaktadır.

Figürde, noktalı notanın vibrato ile çalınması ve pozisyon geçişini bağ içinde yaparak, açık konum kalıbını hazırlayarak düşünülmesi önerilir. Figürün tamamını onaltılıklara bölerek bağlı staccato olarak çalınması algılamayı kolaylaştırır.

Şekil 85. Etüt no:12, 7. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 4 adet bulunmaktadır. Figür etüdün %8 'ini oluşturmaktadır. Bulunduğu ölçü numaraları; 7-30-40-44 'tür. Figürün yapısı, tek bağ içerisinde bulunan 6 adet onaltılık notanın, ölçü içerisinde iki kez yazımından oluşmaktadır.

Bir tam yayda altı notayı eşit duyurabilmek ve eşit yay ayırabilmek için, çekerken ve iterken altı notanın her birini durdurarak (bağlı staccato) çalınması önerilir. 6. ölçünün son notasına yay ayırıp, biraz da uzun düşünerek 7. ölçüye kadar sesin taşınması oldukça önemlidir.

Şekil 86. Etüt no:12, 14. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 24 adet bulunmaktadır. %48'lik oran ile etütteki en çok yüzdeye sahip figür olma özelliğini taşımaktadır. Bulunduğu ölçü numaraları; 9-10-13-14-17-18-21-22-25-26-27-28-29-31-33-34-35-36-37-38-39-41-42-43'tür. Figürün yapısı, tek bağ içerisinde yazılmış olan, 4 adet onaltılık nota ile 1 adet sekizlik notadan oluşmaktadır. Figür ölçü içerisinde iki kez yazılmıştır.

A cümlesindeki yapıda dört onaltılıktan sonra gelen sekizliklerin yeterince uzun olması, legatonun devamlılığı için önemlidir. Özellikle bu figürden sonra gelen aynı figürün ilk sesinde pozisyon değişikliği var ise bu konu daha da önemsenmelidir. Pozisyon geçme telaşı içinde son sekizliğin kısa çalınmaması önerilmektedir.

Şekil 87. Etüt no:12, 8. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 2 adet bulunmaktadır. Figür, etütte %4 'lük bir alana sahiptir. Bulunduğu ölçü numaraları; 8-48'dir. Figürün yapısını, 1 adet dörtlük nota, 1 adet

sekizlik sus, 1 adet üç sesli akor ve 1 adet sekizlik sus oluşturmaktadır. Figür içinde barındırdığı akordan kaynaklı motifin ya da cümlelerin bittiği hissini vermektedir.

A cümlesinden önce gelen akor için (8.ölçü) kalıbı hazırlamak gerekir.

Şekil 88. Etüt no:12, 11. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 4 adet bulunmaktadır. Figür, etütte % 8'lik bir alana sahiptir. Bulunduğu ölçü numaraları; 11-12-15-16'dır. Figürün yapısı, bağısız staccato tekniği kullanılarak oluşturulmuş, 12 adet onaltılık notadan meydana gelmektedir. Figürde ikinci, üçüncü onaltılık nota ile sekizinci ve dokuzuncu onaltılık notalar bağ kullanılarak yazılmıştır.

15. ölçüde başlayan bu yapıda iki bağlı notaların ikincisi de noktalı karakterde çalınmalıdır. Bu ölçüde karşımıza çıkan V. konum için hazırlık yapılmalıdır. Bu yapıda sağ elde yayda gelen zorluk ile, sol elde hem tonaliteden kaynaklı hem de sık değişen pozisyon geçişleri için iki eli bağımsız çalışmak önerilebilir.

Şekil 89. Etüt no:12, 19. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 4 adet bulunmaktadır. Figür, etütte % 8'lik bir alana sahiptir. Bulunduğu ölçü numaraları; 19-20-23-24 'dir. Figürün yapısını, bağısız staccato tekniği ile yazılmış 12 adet onaltılık nota oluşturmaktadır.

19. ve 20. ölçülerdeki crescendo ve decresendonun uygulanması gereklidir. 19. ölçüde crescendoyu sağlamak için çıkıcı arpejlerde yayı her notada büyütme ve ısırtarak çalma; 20. ölçüdeki decresendo için ise inici dizide yayı her notada daha da küçülterek çalmak önerilir.

Şekil 90. Etüt no:12, 32. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 3 adet bulunmaktadır. Figür, etütte %6'lık bir alana sahiptir. Bulunduğu ölçü numaraları; 32-45-46 'dir. Figürün yapısı, tek bağ içerisinde yazılmış olan, 4 adet onaltılık nota ve 1 adet sekizlik nota ile, ikinci bağ içerisinde yazılmış olan 6 adet onaltılık notadan oluşmaktadır.

Şekil 91. Etüt no:12, 47. ölçü

Teknik Özellikler : Etütte bu figürden 1 adet bulunmaktadır. Figür, etütte % 2'lik bir alana sahiptir. Bulunduğu ölçü numarası; 47 'dir. Figürün yapısı, tek bağ içerisinde yazılmış olan 5 adet onaltılık nota ve iki bağlı yazılmış olan 6 adet onaltılık notadan oluşmaktadır. Figürün son notası olan 1 adet onaltılık nota ise diğer ölçüye bağlanmaktadır.

Uzun bağıdan sonra gelen iki bağı notaları atak çalmak ve pozisyon geçişlerine hazırlamak önerilir. İki bağı notaların ikincilerini yeterince uzun çalmak legatonun sürekliliğini sağlar.

12 Nolu Etüdün Sol Kazanımları:

Etüdün genelinde pozisyon geçişleri çalıştırılmıştır. Etüdün çift ses çalma, pozisyon geçişleri çalıştırma, akor çalma ve vibrato konularında geliştirici olduğu düşünülmektedir. Etüdün ayrıca 45. ölçüsünde gelen büyük pozisyon geçişi için hazırlık yapılması ve mesafe algılanmasının çalışı kolaylaştıracağı düşünülmektedir.

12 Nolu Etüdün Sağ El Kazanımları:

Etütte; 38 ölçü bağı (%76), 7 ölçü (%14) bağısız, 4 ölçü (%8) ise bağı ve bağısız yay çalımını bir arada barındırmaktadır. Sağ elde bağı çalma, crescendo ve decresendoyu gerçekleştirebilmek için nüansa uygun yay kullanımı, staccato ve bağı staccato konularında geliştirici ve katkı sağlayıcı bir etüt olduğu düşünülmektedir.

BÖLÜM 5

SONUÇ VE ÖNERİLER

Farklı amaçlara yönelik yazılmış 12 etüdün sıralı biçimde, önerilen doğru metronomda çalınması ve eksiksiz olarak tamamlanmasıyla, öğrenci kazanımları bu bölümde sıralanmıştır. Eğitim fakültelerindeki viyolonsel öğrencilerinde hedeflenen 4 yıllık öğretim programının temelini oluşturan bu kazanımlar, öğrenci için önemli bir altyapı sağlar.

Çalgı eğitiminde doğru teknik kazanımı konusu en önemli unsurdur. Doğru kazanılmış sağ el, sol el tekniği ile öğrenci, müzikal dinamikleri, cümleleri, başka bir deyişle müziğin bütününe ifade etmekte zorlanmaz ve ilerlemesi oldukça kolay olur. Bu etütlerle kazandığı bakış açısı sayesinde, öğrencinin karşısına çıkacak daha büyük boyutlu eserleri algılaması kolaylaşacaktır.

Aşağıda etütlerin incelenmesi ile elde edilen sonuçlar yer almaktadır:

1. Etüdün sol elde vibrato, flogele geçişi, sağ elde yayın eşit hızda kullanımı, vurgu ve dinamikler konularında katkı sağladığı;
2. Etüdün sol elde açık konum, pozisyon geçişleri, flogele, yarımıncı konum, arpej çalma, sağ elde farklı bağ şekillerini çalıştırmada katkı sağladığı;
3. Etüdün sol elde, yarımıncı konum, pozisyon geçişleri, sağ elde legato, staccato ve pizzicato konularında katkı sağladığı;
4. Etüdün sol elde açık konum, flogele, çift ses çalma konularında, sağ elde bağlı çalabilme, arpej çalma ve çift ses çalma konularında katkı sağladığı;
5. Etüdün sol elde pozisyon geçişleri, akor çalma, sağ elde farklı hızda yay kullanımı, nüansa yönelik yay kullanımı, arpej ve vurgulu çalım konularında katkı sağladığı;
6. Etüdün sol elde açık konum, yarımıncı konum, parmak tutma konularında, sağ elde atak yay kullanımı ve marcato yay kullanımı konularında katkı sağladığı;

7. Etüdün sol elde çarpma, pozisyon geçişi, artikülasyon, arpej çalma konularının özellikle pekiştirildiği bir etüt olduğu, sağ elde, peş peşe gelen farklı bağ kullanımlarıyla yay hızı konusunda gelişime katkıda bulunduğu;
8. Etüdün sol elde artikülasyon, pozisyon geçişi, trill, arpej çalma konularında katkıda bulunduğu, sağ elde farklı hızda yay kullanımı, vurgulu nota çalımı, nüanslara yönelik yay kullanımı konularında katkı sağladığı;
9. Etüdün sol elde flogele çalımı, arpej, açık konum, yarımıncı konum, kromatik geçişler, parmak tutma, artikülasyon, akor çalma konularında, sağ elde eşit ve farklı hızda yay kullanımı, vurgulu çalım, nüansa uygun yay kullanımı konularında katkı sağladığı;
10. Etüdün sol elde seslerin kalıbını hazırlama, pozisyon geçişleri konularında, sağ elde farklı hızda yay kullanımı ve bütün yay kullanımı konularında katkı sağladığı;
11. Etüdün Sol elde pozisyon geçişi, flogele, arpej çalma konuları açısından katkı sağladığı, sağ elde eşit hızda yay kullanımı, farklı hızda yay kullanımı, nüanslara uygun yay kullanımı, iten yaylara ısırtarak başlama konularında katkı sağladığı;
12. Etüdün sol elde çift ses çalma, pozisyon geçişleri akor çalma, vibrato konularında, sağ elde nüansa uygun yay kullanımı, staccato ve bağlı staccato çalımı konularında katkı sağlayan bir etüt olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler;

1. Özellikle eğitimde kullanılan etütler, ve öğrenci sonatlarının uzman kişilerce analiz edilerek rehber kitaplar haline getirilip, ihtiyaç sahiplerine kaynak oluşturmaları,
2. Her etüt için getirilen önerilerin deneysel çalışmalarla, öğrenci gelişimine fayda sağlayıp sağlamadığının araştırılması,
3. Etütlerin basitten karmaşığa doğru gitmesi ve farklı teknik konulara yönelik çalışmalar olması bakımından, sıralı biçimde, eksiksiz olarak takip edilmesi önerilir.

KAYNAKLAR

- Aksu, S. (2003). *Viyolonsel tekniğinde ileri düzey etütlerin yazarları ve 20 etüt çözümlemesi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.
- Aydın, B. (2006). *Viyolonsel eğitiminde kullanılan D. Popper Op.73 no'lu metodun incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.
- Berelson, B. (1952). *Content analysis in communication research*. Glencoe, Illinois: The Free.
- Coşkun, S. (2007). *Türkiye' de anadolu güzel sanatlar liseleri (yaylı çalgılar) bireysel çalgı eğitimi dersinde piyano eşlikli çalışmalara ilişkin öğretmen görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çalışır, F. (2004). *Müzik dili sözlüğü*. Ankara: Ataçağ.
- Çınardal, C. (2013). *Keman eğitiminde kullanılan M. Crickboom metodunun incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çilden, Ş. (2003, Ekim). *Çalgı eğitiminde nitelik sorunları*. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri. İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Delikara, A. (2010). *G.F. Haendel op.1 keman sonatlarının teknik ve müziksel analizi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ekiz, D. (2003). *Eğitimde araştırma yöntem ve metotlarına giriş*. Ankara: Anı.
- Güler, B. (2007). *Viyolonsel eğitimine yönelik olarak geliştirilmiş bir etüt analiz modeli*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Güler, B., & Berki, T., & Çilden, Ş. (2006, Nisan). *Ülkemiz müzik eğitimi anabilim dallarında kullanılan viyolonsel etütleri üzerine bir inceleme*. Ulusal Müzik Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

- Işıksungur, B.(2013) *W.A.Mozart'ın çocukluk ve olgunluk dönemi keman sonatlarının teknik ve müzikal açıdan incelenmesi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N.(1999). *Bilimsel araştırma yöntemi- kavramlar, ilkeler, teknikler*. Ankara:Nobel.
- Karasar, N. (2000). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.
- Orhan, Ş.(2008). *Viyolonsel için konser albümü*. Ankara: Müzik Eğitimi.
- Say, A. (2005). *Müzik sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Say, A. (2006). *Müziğin kitabı*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Silverman, D. (2001). *Interpreting qualitative data: methods for analysing talk text and interaction*. London: Sage.
- Şişman, Ç. (2010). *Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi müzik eğitimi bölümlerinde ve devlet konservatuarlarında lisans düzeyinde yaygın olarak kullanılan viyolonsel sol el ile ilgili metotların analizi*. Yüksek Lisans Tezi, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Uçan, A. (1994). *İnsan ve müzik / insan ve sanat eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Uçan, A. (2005). *İnsan ve müzik / insan ve sanat eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Uçan, A.(2005). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilke-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*. Ankara: Evrensel.